ЛИПЕНЬ

1986

ISSN 0132-4462

№13

ЕЖ

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

Часто сільськогосподарські науково-дослідні інститути розміщуються далеко від своїх виробничих баз — переважно у центрі великого міста.

(3 газет).

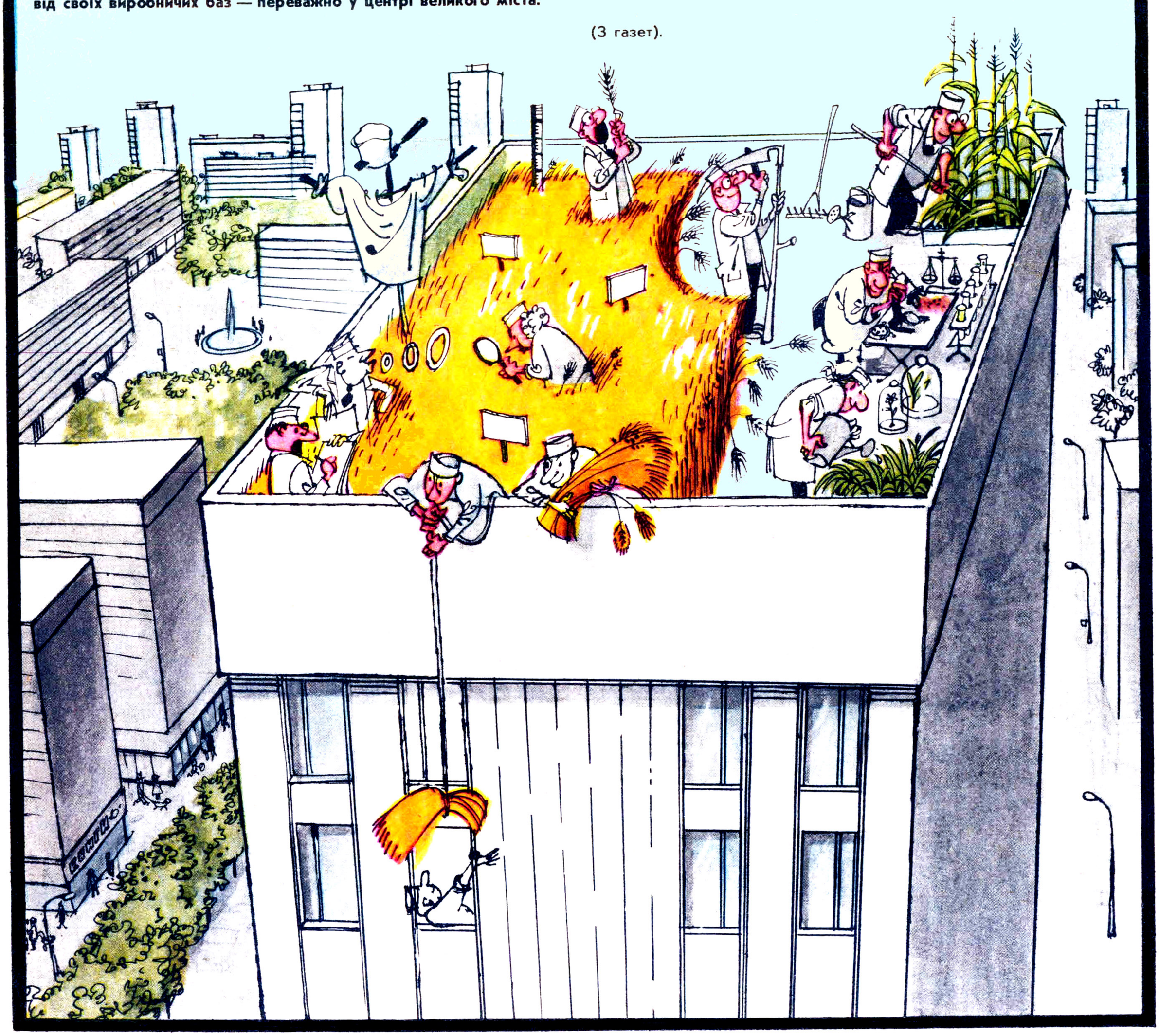

Дослідне поле.

Відкритий лист начальнику Хмельницького обласного управління хлібопродуктів В. С. МАЄВСЬКОМУ

Вельмишановний
Віталію Степановичу!

Ви, мабуть, знаєте, що є чутки, котрі лежать, а є чутки, котрі біжать. Так от, з благословенної Хмельниччини добігли до мене аж дві чутки одразу. І я не можу розібратися, котрій вірити.

Почнемо з першої. Вона свідчить, що Ви, Віталію Степановичу, силами своїх підлеглих вирішили здолати Еверест, і саме з того, найкрутішого боку, на який не наважувалися видряпатись найодчайдушніші альпіністи. На певному етапі ця чутка не могла мене не зворушити: людина — начальник такої солідної установи,— знаходить час, щоб подумати про спорт взагалі і про найскладніший його вид — альпінізм, зокрема.

Що ж, хай штурмують хмельницькі пекарі під Вашим чулим керівництвом найстрімкіші скелі, честь їм і хвала. Та й Вам, ініціатору цього приборкання Евереста, теж честь і хвала.

Як відомо, в районі Хмельницького гір немає, і Вашим підлеглим, здавалось би, тренуватися ніде.

Але було б бажання, а вихід із скрути завжди можна знайти. Гір поблизу Хмельницького справді немає, але поблизу Хмельницького, лише в якихось 15-ти кілометрах від обласного центру, є Богданівецький хлібокомбінат.

От його-то комбікормовий цех Ви, подейкують, і обрали за об'єкт тренування майбутніх альпіністів-скелелазів. До того ж, чутка принесла на своїх крилах звістку, що, окрім сильної половини людства, у майбутньому сходженні на Еверест братиме участь і прекрасна половина людства. Жінки на глетчерах і прямовисних скелях поряд із чоловіками!

Тепер трохи стосовно методи тренувань, про що я почерпнув інформацію з першої чутки. Висота комбікормового цеху Богданівецького хлібокомбінату — 60 метрів. Або вісім поверхів, що відповідають своєю висотою 16 поверхам житлового будинку. Незалежно від того, жінки це чи чоловіки, тому, хто тренується, треба подолати 382 (триста вісімдесят дві) сходинки. І робити це доводиться протягом робочого дня, чи то пак, тренування, разів 10—12, а коли й більше.

З першої чутки відомо, що Ви, Віталію Степановичу, тренуєте колег в екстремальних умовах, максимально наближених до справжнього штурму Евереста. Насамперед — зв'язок. Відомо, що альпіністи користуються портативними раціями. Рації інколи виходять з ладу, і тоді альпіністам доводиться діяти на свій страх і ризик. Мабуть, тому у комбікормовому цеху (нагадую — висота його 60 метрів, або 16 поверхів житлового будинку) відсутній селекторний зв'язок. Колись був, а тепер немає. Правильно! Хай майбутні учасники сходження на Еверест мають на увазі, що у Гімалаях їм, можливо, доведеться обходитися без зв'язку. Краще зайвий раз подолати 382 (триста вісімдесят дві!) сходинки, ніж з'ясувати щось при допомозі селектора.

Загальновідомо також, що при подоланні рекордних висот тебе кожної миті можуть очікувати малоприємні сюрпризи: ідеш, ідеш, а там, дивись, і провалишся кудись. Так що пильності не втрачай. Мабуть, саме через це решітки на горішньому поверсі перебувають в аварійному стані, і кандидати в альпіністи змушені обминати їх десятою дорогою, аби не загриміти донизу. Жінкам, кандидаткам в альпіністи, це найбільше не подобається. Пробачте їм, Віталію Степановичу,— все ж таки вони — прекрасна, але не найсильніша половина людства.

Не сумніваюся, що незабаром для обміну досвідом з Вами прибудуть тренери всіх провідних альпіністських команд. От буде мороки у готельних інституцій міста: де і як розмістити таку масу тренерів?

Ну, це діло дев'яте, коли б не друга чутка, про котру побіжно згадав на початку цього листа.

Вона (не хочеться в неї вірити) засвідчує, що Ви, Віталію Степановичу, більш ніж прохолодно ставитесь до питань механізації, і саме тому на Богданівецькому хлібокомбінаті, в комбікормовому цеху, не працюють ліфти і відсутній селекторний зв'язок. І що альпінізм тут ні при чім, бо, працюй ліфти і зв'язок, робітникам, і серед них представницям прекрасної половини людства, не довелось би протягом дня стільки разів долати таку висоту.

А Вам, вельмишановний Віталію Степановичу, не хочеться і пальцем ворухнути, щоб і ліфти працювати почали, і зв'язок селекторний з'явився. До речі, як стверджує друга чутка, на Богданівецькому хлібокомбінаті у зв'язку з кричущими порушеннями правил техніки безпеки вже була одна аварія, яка, на щастя, обійшлася без людських жертв.

То якже з прискоренням, Віталію Степановичу, прискоренням — альфою і ометою ведення всього нашого народного господарства? Чи Ви, може, вбачаєте прискорення в тому, що робітники хлібокомбінату долатимуть оті 382 сходинки вдвічі швидше? А що, як і при ще напруженішому тренуванні не вийде?

Прийміть найкращі побажання —

від щирого серця
Вашого ПЕРЦЯ.

Зачаркована коло

Мал. М. КАПУСТИ

— Не бійся, сюди ніхто не заглядає.

Мал. В. ХАРИТОНОВА

— Бажаю тобі щастя, здоров'я, успіхів у житті!

КУКІЛЬ-ТРУДЯГА

БАЙКА

Кукіль хвалився поміж Зерен:
— Я також, братці, в полі ріс,
і біографія, я певен,
у нас одна — посів, покіс...
А потім в пеклі обмолоту
ковтнули ми і пилу, й поту.
Що там казать, всього зазнали.
Отак живи, а шани — мало...
— Пробач! — сказав Ячмінь. — Одначе
на слово, бачу, ти гарячий,
та не збагну, за віщо шану
чекаєш, гемонський бур'яне?
Ну, шана Житу — зрозуміло!
Вівсу уклін — відоме діло.
Шаноба й золотій Пшениці,
печуть з якої паляниці,
і раді їм у кожній хаті.
Та й Гречці дяка звідусіль...
— Стривай! Стривай! — гукнув Кукіль.—
Тій Гречці я немов за брата!
Ми з нею в парі повсякчас
несемо Людям радість, силу —
всі кашу з Гречки полюбили.
Від неї дужчі всі нараз.
— Ах, он воно у чому сіль? —
сказав Ячмінь. — Від каші... дужчі.
Та тільки ж ти, гіркий Кукіль,
при чому тут?
— А я... у гущі.

* * *

Бува, і в гущі трудовій
живе такий Кукіль-крутій.

Леонід ФЕДОРУК.

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

✦✦✦✦

— Чого це ти тут по зернині збираєш, глянь он скільки з комбайна сиплеться!

ПИТАННЯ — РУБА!

Живі душі

Загалом я з вигляду моложавий. Та й на зріст невеличкий. Словом, мене за будь-якого випускника можна прийняти.

Якось сиджу біля прохідної рідного заводу, коли товариш до мене підходить. Не мій товариш, а взагалі. Підійшов, привітався. Запитав, чи можна поруч присісти.

— А чого ж,— відповідаю. — Місця не жалко.

— Ви тут працюєте?

— Тут,— кажу.

А далі й злякався. Зараз, гадаю собі, почне дефіцитні деталі канючити. Винеси, мовляв, через прохідну. Ось так, до зарізу потрібні. А наш завод для м'ясокомбінатів електроколуни випускав. «Може, електроколун потрібний?» Приглянувся до товариша — на ханигу не схожий. Інтелігент, при краватці.

— Десятирічку давно закінчили? — цікавиться.

— Та недавно,— відповідаю, як на екзамені. Бо й справді недавно. Років шість-сім тому. Вже й точно не пригадую.

— Атестат освіжити не хотіли б?

— Що значить освіжити? — перепитую. Термін взагалі мені цей знайомий. Технічний термін. На м'ясокомбінаті, скажімо, як убивають свиню чи корову, то теж чомусь кажуть «освіжили».

— Освіжити,— пояснює,— це якщо у вас атестат «трієчника», а ми можемо зробити з вас «хорошиста». А якщо ви на «хорошиста» тягнете, то матимете, чого доброго, відмінно.

— І скільки така комбінація мені обійдеться? — запитав я насторожено.

— Що ви! Яка комбінація? Я представник вечірньої школи. Школи, яка покликана давати освіту робітничій молоді. Навчання, як ви знаєте, безплатне. Тільки трохи часу забиратиме. Але у нас там і хлопці, і молодиці вродливі. Якщо не одружений, то... Може, й щастя посміхнеться.

— А якщо одружений?

— Ну, якщо одружений... Ви мене, педагога, молодий чоловіче, ставите в незручне становище. Ми ж про атестат говоримо.

— Зрозуміло,— побадьорішав я. — Але яка від цього користь? Що, вам за кожну живу душу платять?

— Аякже!

— І хто, як не секрет?

— Який же тут секрет! Це всім відомо. Держава.

— А якщо нема таких, що тоді робитимемо?

— Що значить нема? — перепитує.

— Ну, всі покінчали десятирічки. «Освіжити» атестат не хочуть...

— Наївні ви... Такого не може бути. Кожен бажає кудись поступити. А там, хоч атестаційного балу нині й немає, проте оцінки багато важать. Якщо ти «хорошист» — складаєш лише два екзамени. Якщо відмінник — один. Набрав дев'ять балів або п'ятірку заробив — і вже студент. Втямили?

— Приблизно.

— Ага. Приблизно, а я вам конкретно. До нас десятки людей приходять після того, як не пройшли по конкурсу. «Освіжають» свої атестати. Витягують на бал. Та й знання певні підвищують.

— А вимоги?

— Та які там вимоги?! Аби регулярно ходив. Тільки дорогоцінний час забирає. Вам — то зрозуміло. Вам живі душі потрібні. Щоб клас не розпався, щоб зарплата йшла, щоб...

— Так що ви кип'ятитесь. Знання від вас залежить. Хочете на відмінно вчитися, ласкаво просимо. Не дуже хочете, ставайте «хорошистом». Чи ти, може, ніде не працюєш, що так допитуєшся? — перейшов він на «ти».

— Припустимо! Припустимо не працюю. То що?

— Так довідка є.

— Яка довідка?

— Що ти, приміром, працюєш в «Взутбутпромі». Ось, будь ласка,— витяг він пачку довідок: «Автоприлад», «Мотоприлад», «Фотоприлад», «Котоприлад», «Водоприлад». Тобі яку? Кажи прізвище! Одразу й внесемо до списку зарахованих. Хочеш працюй, хочеш гуляй, а до школи, душа моя, ходи...

Я вже, було, хотів йому зіпсувати одну довідку. Розписатися на ній, але тут з прохідної вискочив мій товариш і гукнув:

— Побігли, бо дівчата нас уже зачекалися.

— А як же школа? — запитав мене школовербувальник. — Як атестат? Хоч на екзамени прийди...

— А у нас уже дипломи є. То ми з виду такі моложаві. Ви дипломів випадково не освіжаєте? — помахав я йому рукою і вискочив на підніжку автобуса.

Що він мені відповів — важко сказати. Я не почув. А якби й почув, то сумніваюся, що ті слова можна друкувати.

Олег ЧОРНОГУЗ.

Мал. В. СОЛОНЬКА

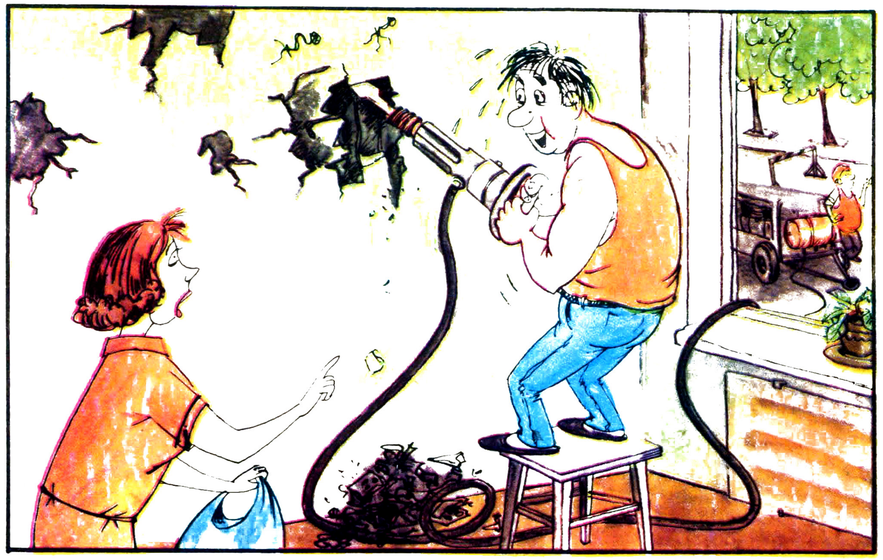

— Позичив у будівельників — дірочки для цвяхів продовбати.

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Гнув свою лінію у баранячий ріг.*

● *Чи варто ставити на своє місце тих, хто прагне його зайняти?*

● *Надоптимізм: сидячи у калюжі, витати у віддзеркалених у ній хмарах.*

● *Як часто голубій мрії заважають рожеві окуляри.*

● *Сміявся над шефом до сліз...*

● *Граючи на нервах, дотримуйся такту.*

● *Часто найбільш раціональним зерном виявляється зерно сумніву.*

● *Інколи азбучні істини найважче за все довести.*

● *Скільки критики не витримує ніякої критики!*

● *Скільки часом необхідно мати глузду, щоб вчасно сховати власний розум!*

С. ЛЕОНЧЕНКО.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Робітники радгоспу імені Богдана Хмельницького (Київська обл.) звернули увагу на дивну звичку бригадира молочнотоварної ферми № 2 Дзюбенка М. С. Складаючи звіти, бригадир неодмінно дивився у стелю. Своїми спостереженнями робітники поділилися з Перцем, а Перець у свою чергу — з Переяслав-Хмельницьким міським комітетом народного контролю.

Голова комітету П. Ткаченко незабаром повідомив, що така звичка у Дзюбенка з'явилася не випадково, бо саме зі стелі бригадир брав дані для звітів.

За допущені приписки і окозамилювання на Дзюбенка М. С. зроблено грошове нарахування, а наказом дирекції радгоспу його з посади бригадира звільнено.

✦✦✦

Протягом останніх років справи у колгоспі імені Енгельса (Олександрійський район) потихеньку котилися донизу. І докотилися до того, що господарство у районі стало пасти задніх. Але це зовсім не бентежило голову колгоспу Кришнього І. А., який вважав, що у господарстві — повний ажур. Та ажур був лише у звітах, а на ділі більшість галузей господарства стали збитковими. Такі методи господарювання не влаштовували колгоспників, і вони поскаржились Перцеві. На прохання Перця Кіровоградський облагрокомітет перевірив стан справ у цьому колгоспі.

Як повідомив заступник голови комітету В. Д. Соломієнко, факти, наведені в листі, підтвердились. За недоліки в роботі, безгосподарність Кришнього І. А. з посади голови правління колгоспу звільнено. А рішенням бюро райкому партії його з членів КПРС виключено. Сувору догану із занесенням до облікової картки оголошено і головному зоотехніку колгоспу Чорному С. П.

✦✦✦

Мал. В. ЧМИРЬОВА

— Обережно, бо черевики розіб'єш!

СУДІТЬ САМІ

НЕДОГАРОК

Ну, хоча б над тим, у яких широтах провести сивоскроневу чи навіть і голомозу, але зате благополіпну і тихоплинну старість,— бо ж відомо, що чим більше літ, тим дужче тягне до зелені дерев, під якими повесничи статечно обмінюються шаховими ходами та історіями хвороб, тим пристрасніше бажання жити серед огірково-помідорних розсипів, не кажучи вже про компот із слив, надзвичайно корисний для шлунка...

Поміскував і Микола Тимофійович Топчин, а поміскувавши, обрав для себе Київ — тим паче, що колись він тут уже бував і столиця йому дуже сподобалась, особливо — Поділ. От саме тут, на території, найбільш наближеній водночас і до Дніпра, і до лісової Пущі, він і вирішив оселитися.

На території Подільського району виявилися не лише благодійні овочево- та фруктово-кліматичні умови, а й такі ж благодійні люди, до яких Миколі Тимофійовичу довелося звертатися у справі влаштування з житлом, пенсією і так далі.

У районному військкоматі його поставили на облік і видали посвідчення учасника Вітчизняної війни. У райвиконкомі швидко дали чудову однокімнатну квартиру. Райсоцзабез оформив пенсію — 117 карбованців 66 копійок. Встановити ж дома телефон і прикріпитися до продовольчого обслуговування при спеціальному магазині райгастрономторгу заслуженому ветерану війни і праці теж вдалося без бюрократичних зволікань.

І настав повний подільський комфорт — як овочево-фруктовий, так і по лінії всіляких пільг та відзнак. У 1985 році Микола Тимофійович Топчин поважно прикрасив лацкан піджака медаллю на честь сорокаріччя Перемоги у Великій Вітчизняній війні і вже цілком виразно і з лоскотом під грудьми уявляв, як після одержання ще й ордена Вітчизняної війни другого ступеня, до якого його представив все той же військкомат, він ловитиме на собі захоплені погляди юних червоних слідопитів,— коли цілком несподівано для ветерана-пільговика його самого зловили,— і зовсім інші слідопити.

І тоді стало відомо, що ніякий він не фронтовик і не підкорював далекої півночі, хоч і справді чи не два десятиріччя прокантувався у високих широтах. Але прокантувався виключно під конвоєм, позаяк, будучи затятим кримінальним злочинцем, мав дев'ять судимостей і, за вироками дев'яти судів, **ВІСІМДЕСЯТ ШІСТЬ РОКІВ УВ'ЯЗНЕННЯ.**

2. Від двох до восьми.

Із 1943-го року на мене глянув злобними очицями стрижений і досить вгодований тип з видовженою нижньою щелепою. Таким його зафіксував фотооб'єктив після арешту в Алма-Аті, де він майже рік переховувався від розшуку. Але переховувався не пасивно, ні. Ваговита кримінальна справа, яка чудом збереглася за ці десятиріччя і в якій він хизується на фото своєю ситістю, точно зафіксувала усі його дії, спрямовані на активне забезпечення цієї ситості.

Ухилення від мобілізації, шахрайство, підробка документів, спекуляція хлібними та іншими продовольчими картками, спекуляція самими продуктами, які він отримував за викраденими картками,— усе відбито в кримінальній справі та у вироку військового трибуналу.

Та не тільки це. Слідство і суд ретельно простежили весь неправедний попередній шлях цього патріота власної шкури і власного шлунка. Своє повноліття він відзначив у Києві квартирною крадіжкою. Відбув дворічне покарання. Знову об'явився у Києві — дуже йому припало до вподоби це місто — і тут же пішов на тривалу відсидку за пограбування. Вийшов на волю наприкінці 1942 року з єдиною думкою — не потрапити на фронт. У панічному страху мотався по всій країні, двічі змінював у фальшивих документах рік народження: спершу скинув собі два роки, затим — ще п'ять.

Коли його заарештували на залізничній станції в Акмолинську, міліціонери здивувалися: за документами — 16-річний підліток, а зовнішність і повадки — зрілого, дорослого, досвідченого бандюги. Жаль, не встигли розібратися: йому вдалося утекти. Жаль — не тільки через те, що не розібралися. Бо якби не втік, багато з того, що сталося перегодом, могло б не трапитись, і, мабуть, не зустрів би він на своєму паскудному шляху однієї гарної людини...

Отож в Алма-Аті військовий трибунал засудив його до десяти років позбавлення волі, після чого — уже в колонії на далекій півночі — він отримав іще п'ять вироків: за втечу, за контрреволюційний саботаж, за розкрадання соціалістичної власності та інші злочини.

...Як і чому відбувається переродження людини в моральну потвору? Від категоричного Ломброзо, який сто років тому доводив, що вся справа у належності до певного антропологічного типу, й до сьогоднішніх кримінологів і психологів, які прагнуть враховувати найменші похибки виховання і найтонші впливи середовища,— скільки поколінь фахівців билося й донині б'ється над цим питанням! Тим паче сумнівно, щоб на нього раптом дав би відповідь фейлетоніст.

І все ж мені здається, що не якісь там злодійські гени чи спадкове негідництво заганяє декого на кримінальне слизьке, а дуже часто — боягузтво. Саме боягузи ставали у воєнне лихоліття дезертирами й запроданцями, саме боягузи йшли на будь-яку підлість, аби лиш уникнути призову, саме тваринний страх за свою шкуру штовхав їх на злочин і у в'язницю — зате подалі від фронту. Ну, а далі уже все котилося за інерцією...

Покотилося, як бачимо, і у нього. Й котилося аж до 1958 року, коли наша гуманна держава дала йому змогу ще раз почати усе наново і чесно: амністувала його.

Та ба! Тут уже злочинна інерція, вочевидь, виявилася сильнішою за гуманність. Трохи попрацював — і знову нетерпеливиться за грати: розкрадання соцвласності й розтрата у великих розмірах.

Ось так і проув'язнив він своє життя — від перших двох років до сукупних восьми з гаком десятиріч.

3. «Закрійник» і «кравці».

Ну, а як же все-таки з подільською оазою, котра прикомфортила рецидивіста? Яким робом йому вдалося з кримінального попелу відродитися у зовсім новому вигляді — молодецьким ветераном-фронтовиком і пенсіонером з ударним трудовим минулим? При допомозі яких гіпнотичних пасів зумів він запозатися квартиру і пайкове обслуговування на рівних з інвалідами війни?

Тим же самим робом. При допомозі того ж самого.

Фальшивок.

Він завалив власноручними підробками і військкомат, і виконком, і відділ соціального забезпечення. Він продукував стоси фальшивок, і якщо котрась із них викликала сумнів чи підозру, притьмом тягнув іншу,— аж поки благодійні керівники не визнавали її гідною своєї високої уваги.

Я нічого не перебільшую. У всіх згаданих установах бачили, що цидулки, які їм нахрапом тичуть під ніс,— сфабриковані. Більше того, у всіх цих поважних, як їх іще іменують, інстанціях мали серйозні документи, що переконливо засвідчували: до них рветься тип із непевним минулим.

У військкоматі, приміром, був чіткий запис в обліковій картці — про те, що буремні роки війни цей тип провоював із блощицями на нарах в'язниць. Був — але кінець кінцем перемогли фальшивки самого вояка з блощицями, і районний військовий комісар В. Руденков у вересні 1980 року скріплює печаткою документ про те, що той служив в армії з 1939 року й до кінця війни. А за кілька місяців злодюзі вручають посвідчення учасника війни серія Д номер 331057 — з усіма нагородно-пільговими наслідками.

У відділі обліку і розподілу житлової площі Подільського райвиконкому завдяки шаленій активності фальшувальника, який будь-що-хотів зрівнятися зі своїми чесними ровесниками і в житловому статусі, зібралося чимало вагомих аргументів для того, щоб утришия гнати його звідси. Ну, хоч би такі: всі довідки, представлені претендентом на квартиру, надряпані однією рукою; в одній сказано, що він працює старшим бухгалтером профілакторію «Колос», а в іншій — «закрійником» у радгоспі імені Ватутіна Вишгородського району. Однак ні — не вигнали. Натомість голова житлової комісії, він же — заступник голови райвиконкому А. Дідковський і завідуючий відділом обліку і розподілу А. Щадило ухвалюють: «Прохання задовольнити», а 22 червня 1981 року — за злою іронією долі, в день річниці початку війни, у якій лже-ветеран ніколи участі не брав,— виконком своїм рішенням № 290 надає йому однокімнатну квартиру № 14 у будинку 2-Б по вулиці Вітряні Гори.

З 10 жовтня 1983 року райсоцзабез призначив багаторічному загратникові пенсію. Призначив — хоча і завідуюча відділом О. Хваткова, й інспектор Г. Кузьмич тисячократно переконувалися, що їм підсовують стопроцентну «липу» — від трудової книжки до кількадесяти різних довідок.

— Ми не слідчі органи, щоб перевіряти чи підозрювати,— з непохитною впевненістю в своїй правоті заявила О. Хваткова.

Звісно, соцзабез — не міліція і не держбезпека. Одначе, опріч поняття «службовий обов'язок», є ще й таке поняття, як «громадянський обов'язок», є, між іншим, і такі банальні — на думку декого — поняття, як «пильність» і «громадянська зрілість».

Отак за викрійками пробивного «закрійника» благодійні «кравці» невідомо чому досить-таки прудко упорали йому костюм «на вихід» у порядні люди, який надійно прикрив його кримінальні підштанники.

І якби не відповідні органи, де роззяв — якщо не сказати гірше — бути не може, так і до сьогодні б хизувався своїм краденим благополуччям і добробутом фіктивний ветеран. Суд — народний суд того ж Подільського району — рішуче розпоров ножицями закону його фальшиву парадну одежину. І дав йому ще один, десятий строк — десять років.

Проте й до суду є одне запитання.

4. Відібрати ім'я!

Запитання таке:

На якій підставі судили Миколу Тимофійовича Топчина?

Він ні в чому не винен. Ось тому, шановні читачі, я згадав це прізвище лише на початку, а, описуючи злодійське життє, ніде його не називав.

Мусили судити **Скорика Михайла Трохимовича**, 1919 року народження, уродженця села Шарки Рокитнянського району Київської області.

Таке його справжнє ім'я.

Він позбувся його у 1939 році, коли, арештований за грабіж, назвався вигаданим ім'ям Петра Сергійовича Недогарка. З ним — цим вигаданим ім'ям — і відбув своє друге ув'язнення. З ним же попався в Акмолинську. З ним же і втік.

А от уже в Алма-Аті вирнув як Микола Тимофійович Топчин.

То що — теж вигадане ім'я?

На лихо, ні. Був, був такий Микола Тимофійович Топчин, народжений у 1914 році в Корсунь-Шевченківському районі Черкаської області. Був лейтенант Микола Топчин, який закінчив Пензенське мінометне училище, воював у 46-му стрілецькому корпусі, а потім — чи то після поранення, чи внаслідок захворювання був комісований і з госпіталя виїхав до рідних — дружини і дітей, що жили у тій же Пензенській області.

Виїхав — і щез. А його документи опинилися у Скорика-Недогарка, який, щоправда, пояснює, що ці документи він украв у військового в поїзді.

А невдовзі дружина лейтенанта Топчина загинула: начебто десь невдало зіскочила з поїзда. Дітей же забрали якісь родичі.

І досі, незважаючи на розшуки, не вдалося віднайти ніяких слідів лейтенанта-мінометника або його рідні.

То яке право має рецидивіст Скорик-Недогарок жити під чужим чесним іменем?!

Усе в нього чуже — ім'я, пенсія, квартира, посвідчення ветерана. Лише строки свої. Що ж, кожен сам обирає собі долю. Цей перевертень обрав долю якогось недогарка людини — почадів трохи, та й згас, не кинувши навкруг себе й пучечка світла. Тільки смердить уже скільки літ.

Отож буде вивбом вищої справедливості, якщо у цього недогарка ми відберемо добре ім'я лейтенанта Топчина.

Це треба зробити і для лейтенанта, і для всіх його мужніх і чесних ровесників.

В. ЧЕПІГА.

ВЕСЕЛИМ ОЛІВЦЕМ

Лауреат Державної премії Української РСР імені Т. Г. Шевченка, народна артистка УРСР, солістка Черкаської філармонії Раїса КИРИЧЕНКО.

ВІТАЄМО ЮВІЛЯРІВ!

Письменника-гумориста Валентина ЧЕМЕРИСА з його другим 25-річчям.

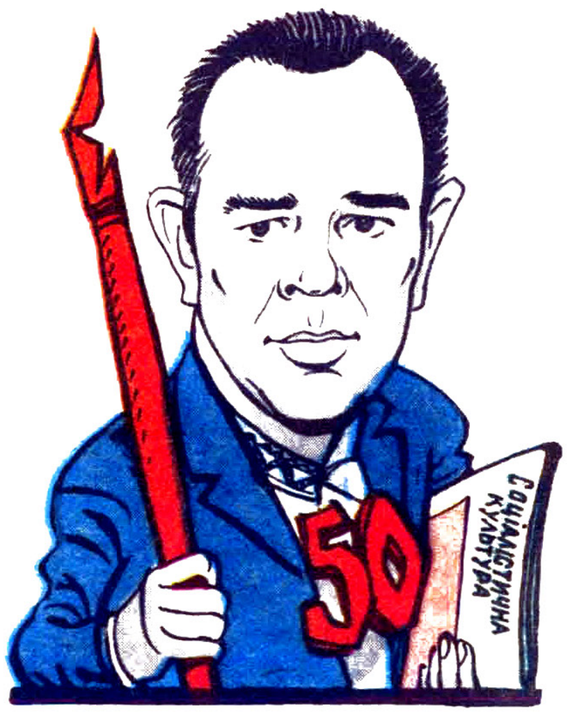

Письменника Олега ХОМЕНКА з його першим 50-річчям.

Дружні шаржі А. АРУТЮНЯНЦА.

Веселі бувальщини

ІМ'Я ДЛЯ ВНУКА

У Йвана народився перший онук.

— Давайте назвемо Олегом,— запропонувала невістка.

— Або Ігорем,— сказав син.

— А я б назвав Іваном,— поважно сказав дід Іван.

— Чи ти з глузду з'їхав, старий? — обурилась баба. — Сам Іван, син Іван, ще й онука хочеш наректи Йваном!

Так і не дійшли згоди.

Зібралися гості: названі батьки, рідні, сусіди. Стали гадати, як наректи дитину. Але скільки гостей — стільки й імен. Дід Іван запропонував:

— Нехай кожен назве ім'я, а я занотую на папірці, згорну отак і покладу в шапку. Батько потім витягне одного і, яке ім'я трапиться, так і назвемо.

На це всі пристали.

Настриг дід папірців, сидить на покуті й записує. Йому кажуть: «Андрій», він пише «Іван», йому кажуть «Павло», він знову — «Іван». Двадцять папірців — двадцять «Іванів».

Батько витягнув одного, глянув мигцем і простягнув руку за другим.

— Е, ні,— сказав дід. — Хай уже буде, як там написано! І вкинув швиденько решту папірців у палаючу грубу.

ДОДОМУ

Ладим п'яненький повертався надвечір додому. Ліг на березі річки перепочити — головою в бік власної хати, щоб, як проснеться, знати, в якому напрямі йти.

Поки спав, почалася гроза. Схопився, як грякнуло, і враз забув, куди лежав головою. Дощ. темно, хоч в око стрель. Подумав, подумав і рішив: туди.

Ступив крок, ступив другий і полетів з крутого берега в річку. Добре — річка горобцю по коліна. Погано, що, як не намагався вилізти з неї на крутий берег, не зміг. Побрів до протилежного берега. Той пологий. Брів, брів, а того берега все нема. Повернув назад — нема й цього. Ніякого. Пройняв ляк. Став гукати на поміч.

Коли щось обзивається з неба:

— А хто... там... т-кий?

По голосу — п'яне. І не з неба, а з мосту. Ого куди забрів! Ладим назвався.

— А що ти... там... ро-бш?

А й справді — що?

— Додому йду,— бовкнув Ладим.

— А... Ну, іди... Іди...

Голос п'яного віддалився. Либонь, посунув своєю дорогою.

«УЖЕ ВСТАВ...»

Ладим з другом-приятелем своїм Сашком бурюшкаються на дорозі. Здаля — ніби борються: то один зверху, то другий. На слизькому встати не можуть. Кожен окремо, мо' й піднявся б, а разом — ні. Чіпляються один за одного, і один одному заважають.

Трапився перехожий, хотів допомогти, але і його звалили. Вибрався з-під них, плюнув:

— Вставайте самі!

І пішов геть. Відійшов не так і далеко — гукають:

— Дядьку-у!

Обернувся. Щасливий Ладим махає рукою:

— А я вже встав!

Передчасна радість.

Ще раз махнув рукою, втратив рівновагу і ліг поруч Сашка.

Віталій КОВАЛЬ.

БАЙКИ У ПРОЗІ

НЕ ЗДИВУЄШ...

У лісовій школі на уроці біології вчителька Коза розповідала про Бджолу.

— Ця трудівниця заради однієї краплини меду ладна цілісінький день літати.

— Тю,— сказало Ведмежа із «камчатки»,— мій тато он за одну ходку відразу вулик приносить!

Володимир ЧОВНОВИЙ.

ВИНЯТОК

Дві льохи рились на городі.

— Чула я,— хрюкнула одна,— що ти завела дружбу з Гусаком?

— Так, а що?

— Та ж Гусак Свині не товариш!

— Знаю, сусідонько, знаю, але той Гусак — товариш завідуючого овочевою базою...

Борис ТОКАР.

ТАК НА ТАК

Доручили Цапові керувати Бараном. А характери в них, як відомо, однакові: не бажають ні в чому поступитися один одному. Ось вони і посварились якось на вузькій гірській стежці. До бійки дійшло. Зірвались у провалля й... опинились у лікарні.

А там, втішаючи Барана, лікар сказав йому:

— Не потерпайте, я офіційно вам заявляю: половина всіх нещасть, що трапляються в світі,— це результат спілкування з некомпетентними керівниками...

Але, побачивши, як Цап, забинтований уздовж і впоперек, робить відчайдушну спробу обуритися, додав:

— А решта бід — від спілкування з некомпетентними підлеглими...

Семен МАНІН.

Телеграфне Агентство Перця

ЗГАСЛЕ ВОГНИЩЕ

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ (Кор. ТАП) Сільські клуби образно називають вогнищами культури. У лютому минулого року клуб села Веселого Бахмацького району став вогнищем у прямому смислі цього слова. Після пожежі від нього лишилися самі стіни.

— Забезпечимо веселівцям культурне дозвілля! — запалився завідуючий райкомунгоспом А. М. Іванько. — Дайте мені кошти, матеріали — і вони матимуть ще кращий клуб.

Кошти і матеріали дали. Спочатку робота справді закипіла. А потім трудовий запал комунгоспівців спав, працювали вони, як мокре горить, а в листопаді їхній ентузіазм погас остаточно.

Спеціальна комісія, виїхавши на місце, установила: щоб зрушити ремонт з нуля, треба піддати жару товаришеві Іваньку.

●

РОЗ'ЯСНЕННЯ ТАП

До штаб-квартири ТАП звернувся заступник директора Новоукраїнської заготівельно-збутової бази Кіровоградської облспоживспілки В. Г. Іщенко зі скаргою про те, що в грудні минулого року база придбала машину для сортування яєць МСЯ-1м, яка через п'ять годин роботи зупинилася, бо вийшов з ладу електродвигун. Його тут же відправили на Київський експериментальний завод порційних автоматів імені Дзержинського, який ту машину породив, і з тих пір база не має ні грошей, ні машини, ні електродвигуна. «Чому керівництво заводу відмовчується?» — запитує у своєму листі товариш Іщенко.

Як вдалося уточнити, затримка з відповіддю трапилася тому, що, оскільки подібних претензій надходить чимало, розгляд їх доручено спеціально розробленій заводськими умільцями машині для сортування скарг на якість продукції (скорочень — МССЯ-1). За допущені безвідповідальність і тяганину машині оголошено сувору догану.

Одержать жіночки!..

ГУМОРЕСКА

В обідню перерву у цеху «Жіночий чобіток» ішли збори. Закінчував промову начальник цеху.

— ...Так ось я й кажу, товариші, що ми можемо піти далі. Тобто на матеріалах, що зекономимо, відпрацювати не два, як зобов'язалися інші цехи нашої фірми, а... чотири дні.

По цих словах Гнат Гнатович послабив на шиї краватку, оглянув поверх окулярів збори й додав:

— Я знаю наш колектив, вірю в нього...

— Шість! — вигукнув майстер бригади ветеранів.

— Що шість? — звів брови Гнат Гнатович.

— Пропоную відпрацювати шість днів на зекономлених матеріалах...

— Оце так стара гвардія! — радо вигукнув начальник цеху. — Молодці!

— Вісім! — проспівав дівочий голос бригадира молодіжної бригади.

— Ге! Ось наша молодь! Не хочуть відставати від ветеранів...

— Десять! — перебив його запальний юнацький голос.

— А я... я... — несміло почав хлопчина, що ніби виріс з-поміж людських голів посеред залу,— я пропоную: коли будемо працювати оці десять днів на зекономлених матеріалах, то зекономити ще стільки шкіри, щоб вистачило нашому цеху відпрацювати ще один день...

— Ура нашому колективу! — майже вигукнув Гнат Гнатович. — Та з такими людьми... — він у захваті аж захлинувся, а потім повернувся до економіста, який сидів поруч нього за столом і натискував кнопки портативної лічильної машинки. — Ти рахуй, рахуй, Пилипе Гавриловичу, скільки ж це додаткових пар чобіток одержать жіночки!..

В цей час у зал прошмигнула секретарка начальника цеху і щось прошепотіла своїй подрузі. Та — сусідці, а та...

Жіноцтво тихенько почало зникати за дверима, і коли Гнат Гнатович звів очі на зал, той був уже напівпорожній.

— Отакої! — здивувався начальник цеху. — А де ж люди?

— Та... Гнате Гнатовичу,— зніяковіло, уже з порога, озвалася секретарка,— на наше подвір'я заїхала автолавка — австрійські чобітки продають...

— Та чого ж ти одразу не сказала! — накинувся на неї начальник цеху, затягуючи краватку. — Якась ти в нас...

І він швидко попрямував до виходу.

За ним поспішав економіст, забувши навіть прихопити з собою портативну лічильну машинку.

Микола ХУДАН.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Ні, ні, братику, твоя черга на маму ще не підійшла. Зажди, поки ми чотирикімнатну квартиру отримаємо.

Від Ліона до Леона

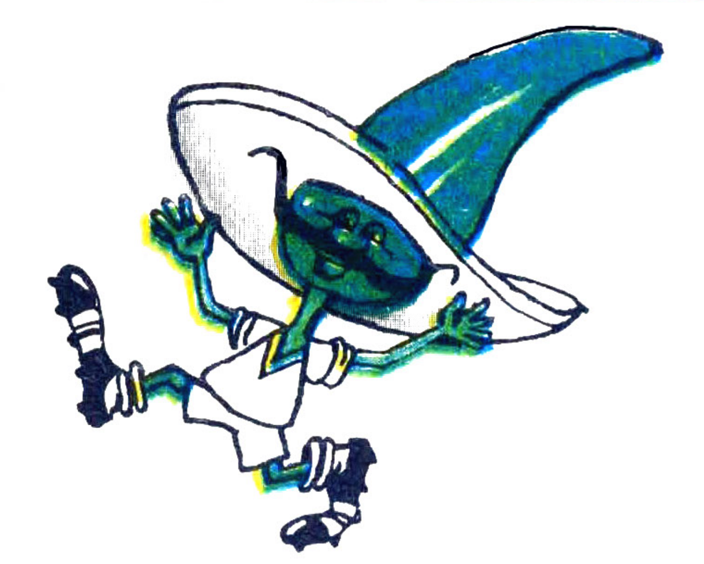

ЧЕРЕЗ ІРАПУАТО І... ДОДОМУ

ІНТЕРВ'Ю З ПЕРЧАНСЬКОЇ УЯВИ

ПЕРЕЦЬ:

— Валерію Васильовичу, прихильники київського «Динамо» Вас жартома і всерйоз називають «основоположником української школи футболу». Ви знамениті сьогодні й своїми блискучими перемогами, що приголомшили футбольну Європу. Маю на увазі двічі завойовані Вами і Вашими козаками з Дніпра Кубок кубків і Суперкубок. Але не менш знаменита і Ваша манера під час матчів похитувати головою. Особливо це стосується міжнародних поєдинків. Мої читачі цікавляться, що воно означає? Коли, звичайно, це не професійний секрет?

ВАЛЕРІЙ ЛОБАНОВСЬКИЙ:

— Для Вас — не секрет! Це умовний знак, який не забороняється суддями навіть міжнародного класу. Він адресується моїм футболістам: грайте, мовляв, не тільки ногами, а й головою. Бо голова у футболі — не останнє діло... А мої хлопці уміють, як Ви бачили, робити на полі й те і друге.

ПЕРЕЦЬ:

— Анатолію, шанувальники футболу цікавляться, а чому ви досі не одружені?

АНАТОЛІЙ ДЕМ'ЯНЕНКО:

— Останнім часом тільки те робиш, що мотаєшся по закордонних полях. І женитись ніколи.

ПЕРЕЦЬ:

— Може взяли б закордонну? Імпортне тепер модне!!

АНАТОЛІЙ ДЕМ'ЯНЕНКО:

— Мода — це завжди тимчасове явище. А мені хочеться надовго і всерйоз. Окрім цього, я не схиляюсь і не стаю на коліна ні перед якими закордонними фірмами. Мені найдорожче — свої ворота...

ПЕРЕЦЬ:

— А що ви можете сказати про ворота, які захищаєте?

ВІКТОР ЧАНОВ:

— Дорожче від своїх воріт в мене немає нічого в світі. І це я довів разом з Михайловим перед усією Європою. Захищаючи ворота, я не жалію ні голови, ні рук, ні живота свого. Свідками цього — мільйони телеглядачів і глядачів-болільників.

ПЕРЕЦЬ:

— Олеже Олексійовичу, у Вашому житті — сотні міжнародних матчів, сотні голів... Нам відомо, що ви не на всі сто відсотків володієте іспанською мовою, і все ж під час матчу в Ліоні, Ви, звертаючись до іспанських болільників, щось їм сказали. Якщо не секрет, перекладіть оте сказане на українську мову.

ОЛЕГ БЛОХІН:

— Ви бачили, що робилося на трибунах, де сиділи уболівальники «Атлетіко»! Коли я забив другий гол у їхні ворота, вони одразу замовкли, і я, скориставшись паузою, їм сказав: «Гранди, сеньйори! Гру зроблено! Викидайте петарди і опускайте прапори». Вони прислухалися, і після цього їхні симпатії перейшли на наш бік.

ПЕРЕЦЬ:

— Після першого м'яча у ворота «Атлетіко» деякі журналісти Вас охрестили Піпін Короткий. Чи не образилися Ви на це?

ОЛЕКСАНДР ЗАВАРОВ:

— А чого ображатися! По-перше, почуття гумору мене не полишає навіть на футбольному полі, а по-друге, як Вам відомо, Піпін Короткий — це фракський король, який постійно перемагав. Якщо ж вони мене прирівняли до короля футболу, то я не проти.

ПЕРЕЦЬ:

— Вас Валерій Васильович Лобановський «випускає» всього на десять-п'ятнадцять хвилин в кінці другого тайму! І Ви все ж умудряєтеся забити «свій» м'яч. Як було, скажімо, в Ліоні. Він що, економить Ваші сили?

ВАДИМ ЄВТУШЕНКО:

— На поле мене, скромно кажучи, на більше просто не можна випускати, бо якщо розіграюсь, то тоді мене навіть руками не зупинить ніхто. Он який досвідчений воротар «Атлетіко» — Феллол, чемпіон світу, але й йому руки не допомогли. Словом, коли в мене м'яч в ногах, нічиї руки не зупинять.

ПЕРЕЦЬ:

— Сергію, Ваше прізвище уже увійшло в енциклопедію. Але там чомусь не дописали двох останніх літер. Чим це пояснити?

СЕРГІЙ БАЛТАЧА:

— Кажуть, що у мене все попереду. Я теж у це вірю. Якщо вже потрапив на сторінки «Перця», то і до енциклопедії рукою подати.

ПЕРЕЦЬ:

— Кажуть, що після Вашого удару по воротах збірної Бразилії вся Бразилія тільки ахнула. Що Ви можете сказати на це? З властивою Вам скромністю.

АНДРІЙ БАЛЬ:

— Хіба тільки Бразилія! Я й сам гахнув, а от бразільський воротар... не встиг. Кажуть, він охнув, але вже було пізно. М'яч валявся біля його ніг...

ПЕРЕЦЬ:

— Останнім часом, як Ви знаєте, навіть найзапекліші уболівальники уже не п'ють. А от чим пояснити, що вони постійно наспівують «Ех, Рац, іще Рац!»?

ВАСИЛЬ РАЦ:

— Не тільки наспівують, а й говорять: РАЦфутбол, РАЦіональний, РАЦгра, РАЦгол. Чи не так?

ПЕРЕЦЬ:

— Ви маєте, Василю, РАЦію!

ОЛЕГ КУЗНЕЦОВ:

— А що вони про мене кажуть, бо мені на полі не завжди чути?

ПЕРЕЦЬ:

— Кажуть, що Сосна, стояв, як дуб, а Олеша стоїть, як скеля. Непорушно. Що ви на це?

ОЛЕГ КУЗНЕЦОВ:

— А воно так і є.

ПЕРЕЦЬ:

— Що Вам найбільш заважає у грі?

ІГОР БЄЛАНОВ:

— Футболка... за яку постійно хапаються захисники суперника.

ПЕРЕЦЬ:

— Що найбільше дратує суперника, коли Ви виходите на поле?

ІВАН ЯРЕМЧУК:

— Очевидно, мій зріст! Бо всі вони, суперники, на всіх мовах кажуть одне і теж: таке мале, а таке вредне!

ПЕРЕЦЬ:

— Уболівальники стверджують, що у Вас такий сильний удар, від якого воротарі заплющують очі, мріючи, щоб Ваші м'ячі летіли вище воріт. А от про що Ви мрієте?

ПАВЛО ЯКОВЕНКО:

— Щоб мої м'ячі летіли під перекладину, а не потрапляли в неї. Що ж до воротарів, то їм я радив би під час моїх ударів не заплющувати очі, а краще тікати світ за очі!.. Так безпечніше...

ПЕРЕЦЬ:

— Що, на Ваш погляд, найголовніше у футболі?

ВОЛОДИМИР БЕЗСОНОВ:

— Дати точний пас своєму партнерові. Можна й своєму воротарю, але з таким точним розрахунком, щоб він не потрапив у ноги суперника. Цю справу треба удосконалювати, щоб бути тут неперевершеним і, звичайно, оригінальним.

ПЕРЕЦЬ:

— І останнє традиційне питання: про що Ви мрієте?

ВОЛОДИМИР БЕЗСОНОВ:

— Точніше — про що я мріяв! Колись я був чемпіоном світу серед юніорів. Не відмовився б разом зі своїми хлопцями по збірній СРСР одягти мексіканське сомбреро з зеленим перчиком, але, звичайно, разом із чемпіонською медаллю. Та, на жаль, з мрією доведеться зачекати.

Цілком імовірні діалоги

ПЕРЕЦЬ:

— Що Ви можете сказати про «Атлетіко»?

ПРЕЗИДЕНТ КЛУБУ «АТЛЕТІКО» КАЛЬДЕРОН:

— «АТЛЕТІКО» — це «АТЛЕТІКО»!

ПЕРЕЦЬ:

— А київське «Динамо»?

КАЛЬДЕРОН:

— О, це суператлетіко!!!

* * *

ПЕРЕЦЬ:

— Нам стало відомо, що після закінчення фінального матчу, Ви сказали одне-єдине слово українською мовою? Що Ви сказали?

ТРЕНЕР КЛУБУ «АТЛЕТІКО» ЛУЇС АРАГОНЕС:

— Я сказав «Ого-го!», бо голів могло бути й більше, але бог над нами змилостивився і пожалів нас!

* * *

ПЕРЕЦЬ:

— Бароне, кажуть, Ви якось пролітали над футбольним полем, і підвела техніка: Вам вибили м'ячем ядро з-під ніг! Що Ви скажете на це?

— БАРОН МЮНХАУЗЕН:

— Скажу одне: то були футболісти не київського «Динамо». Вони так високо не б'ють. Вони тільки високо злітають! Ауфвідерзейн!

* * *

ПЕРЕЦЬ:

— У кожної футбольної команди є свої болільники. Чи є вони у вас? І чим вони відрізняються від інших болільників світу? Скажімо, від знаменитих італійських тіфозі?

ТРЕНЕР футбольної команди «МОЛОТОК»:

— Так, є. Наші болільники теж молотки. Тверді і віддані своєму «Молотку», як молоток цвяху. Відрізняються вони від усіх інших болільників тим, що на стадіон беруть дерев'яні молотки й барабани — продукцію нашого заводу!

ПЕРЕЦЬ:

— А якщо Ви зустрічаєтесь з футбольною командою Валерія Лобановського?

ТРЕНЕР:

— У тих випадках ми їм ще додаємо ВАЛЕР'янові краплі!

ПЕРЧАНСЬКИЙ ЧАЙНВОРД

«ЧУДОВА П'ЯТІРКА»,

яка не пройшла за набраними очками у заслуженого професора по класу футболу Валерія Васильовича ЛОБАНОВСЬКОГО

1. Найтвердіший горішок, який котився кругленьким м'ячиком і потрапив під ноги гравців київського «Динамо» першим, але був, образно кажучи, розкушений з другого разу.
2. Спортивний термін, який означає певний час, але за цей час не виграєш ні кубка, ні медалі, а тим більш — Кубок Кубків.
3. Трохи іронічне прізвисько футболіста, який ціляє по воротах, а попадає м'ячем в небо.
4. Слово, яке є синонімом слова «табун», але здебільшого вживається до групи овець і деколи до футболістів, що скупчуються то біля своїх воріт, то біля чужих.
5. Момент, коли м'яч проситься до рук болільника, а не до ніг гравця.
6. Заборона, що накладається на всіх польових гравців, які намагаються грати не ногами, а руками.
7. Команда, для перемоги якої В. Лобановський виділив рівно 13 хвилин, коли вона приїхала до нас у гості. Решту часу команда Лобановського гралася в м'ячик.
8. Знаменита назва телевізора в устах запеклого футбольного болільника.
9. Звичайний кутовий, який любителі іншомовних слів і старовини називають одним словом і обов'язково по-іноземному.
10. Іноземна команда, яка програла з рекордним рахунком, за що іноземного тренера цієї команди було звільнено, відіслано за кордон і коротко сказано «Їдь туди, звідки приїхав».
11. Футболіст, який має виконувати ті ж функції, що й основний гравець, але носить футболку з іншим номером, і це йому часто заважає грати краще основного.
12. Звання, чин, розряд, категорія. Словом, все те, що є в наших хлопців. Слово німецького походження і пишеться із стількома ж літерами як по-нашому, так і по-німецькому.
13. Зневажлива назва жовтої штуки в руках футбольного судді.
14. Претендент на перчанський приз «Залізна нога».
15. Одна з найголовніших частин тіла футболіста, без якої по футбольному полі не побіжиш.
16. Людина, яку футбольні болільники постійно вимагають перетворити на мило, але при цьому не вказують на яке — господарське чи туалетне.
17. Вершини, яких досяг по багатьох лініях Олег Блохін, і ми називаємо це одним словом.
18. Висока гора на Дукельському перевалі Карпат, яку кияни взяли за двома рипами.
19. Останнє найвище сходження киян в цьому році, після чого ахнула не тільки Франція, а й вся футбольна Європа.

* * *

Читач, який точно відгадає перчанський чайнворд «Чудова п'ятірка» і надішле відповідь поштою першим, одержить приз у вигляді автомашини «Волга». Читач, який надішле відповідь другим, стане власником «Запорожця» найостаннішої марки. Обидві машини їздять без води, без бензину і без водія.

ФУТБОЛЬНА МОЛИТВА

Біля мене раз сидів
Піп на стадіоні.
Всі кричать,
гудуть,
шумлять,
Плещуть у долоні,
А він тільки крекче
Та молитву шепче:
— Ой господи-боже,
Поможе нам, боже!
Забий гола, боже,
Як Блохін не зможе.
А якщо і зможе,
То ще забий, боже,
Бо нашій команді
Програвать негоже.
Дехто розбазікує
Єресь превеликую,
Що наші кияни
Гратимуть погано,
Бо вони зазналися
І не тренувалися...
Покарай, о господи,
Лукаве сословіє
За це словоблудіє,
За це сквернословіє.
Не давай їм, господи,
Понюхати ладану,
А дай, боже, штуку
Із трьох пальців складену!

Павло ГЛАЗОВИЙ.

ФУТБОЛЬНИЙ ПРИЗ «ПЕРЦЯ»

Чимало газет і журналів мають футбольні призи. Є призи за найбільшу кількість забитих м'ячів у ворота суперника. Є призи за найбільшу кількість очок. Є призи за найбільшу кількість очок, набраних обома складами: основним і дублюючим. Але зовсім, як не дивно, відсутні призи за найбільшу кількість попадань у штангу, перекладину, і особливо — в небо; за найбільшу кількість добровільних падінь на штрафному майданчику суперника, за найбільшу кількість поцілунків на футбольному полі і так далі. Словом, ще чимало можна придумати призів.

Перець, щоб у цьому плані не пасти задніх, оголошує й свій, можна сказати, специфічний приз — приз жовтого гірчичника та червоного перчанського листка. Коротко цей приз іменуватиметься — приз колунів: або найкраще (як на нашу думку) приз

ЗАЛІЗНА НОГА

Приз «Залізна нога» вручається команді, гравці якої набрали найбільшу кількість штрафних очок, збиваючи суперника з ніг, і не просто збиваючи, а збиваючи залізною ногою, щоб після цього суперник довго не бігав.

Приз «Залізна нога» вручається команді-переможцю разом з медаллю і дипломом по закінченні футбольного сезону.

Приз «Залізна нога» буде вилито з вітчизняного чавуну, який болільники улюбленої команди зберуть серед металобрухту за межами футбольного поля. Найактивніший гравець команди матиме право носити на одній із своїх улюблених ніг, залежно від того, якою він найбільше збиває, ще й червону пов'язку. Він іменуватиметься «Кавалером червоної пов'язки» і матиме право одягати її, виходячи на футбольне поле, щоб суперник помічав його здалеку і оббігав десятою дорогою.

ВІДПОВІДІ

Утрехтаймазилотараутабуніверситатящикорнерапідублерангірчичнико-луногарбітрекордуклатлетіко

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

КАЗКА

Жили собі три дурні —
Нездарніші з нездар;
Три дурні — некультурні,
І мудрий кіт Макар —
Музика й куховар.
Три дурні мали звичку
Ловити зранку гав,
А кіт сідав під дичку
І на бандурі грав.
Умів добряче грати!
А потім мудрий кіт
Йшов повагом до хати —
Приготувать обід.

...Іще куліш варився,
Ще допікавсь пиріг,
Як дурні приплелися —
Ступили на поріг.
Покидали додолу
Пусті свої мішки,
Розсілися круг столу,
Взялися за ложки —
І ну ложками стукать:
— Давай обід скоріш!
А кіт: — Помийте руки,
Тоді подам куліш!
— Облиш свої забави! —
Гукнули дурні вмить,—
Ти кинь!.. Не маєш права
Нас голодом морить!..
Та вдачу мав гарячу
Макар наш неспроста:
Він вуса наїжачив,
Задер свого хвоста,
Занявкав: — Гей, нероби,
Вам тільки попусти:
Ви хочете з мікробом
Якусь тяжку хворобу
У хату занести?!
Марш до води, бруднулі!
Он — мило у кутку!..
І дурні, наче кулі,

Метнулись на ріку.
Щоправда, замість мила,
Як бігли до ріки,
Три дурні захопили
Мальовані ложки.
До ложок, на додачу,
Схопили — хто що зміг:
Один — куліш киплячий,
А інші два — пиріг.
До річки поки бігли,
Їх кинуло у піт,
Бо на ходу устигли
Поїсти весь обід.
Біля стрімкого броду,
Де ріс густий бузок,
Вони жбурнули в воду
Порожній казанок.
Зацокали ложками,
Шумлять, мов на пожар:
— Не хочемо кота ми!
Нащо нам той Макар!
Без нього будем жити,
Свобода! Красота!
Не треба руки мити,
Плювать нам на кота!!!
Від того крику й гулу
Тряслося все кругом...

Та врешті-решт заснули
Три дурні під бузком.
Лягли в траву-отаву
І зразу захропли...
Аж тут підкрались гави
І їх пограбували —
Усі ложки взяли.
Злетіли. Подивились
(А дурні сплять та й сплять!).
І гави заходились
Ложки у них жбурлять!
Поцілили удало:
У вухо, в лоб, в лице!
І дурні заволали:
— Рятуйте! Звідки це?!
І в річку з переляку
Попхалися вони...
А там їх, небораків,
Хапати стали раки
За ноги, за штани!
Штовхає сом у спину,
Щипає окунець!..
Уже три дурні гинуть —
Надходить їм кінець.
Як жить лишилось мало,
Як стало не до чвар —
Три дурні пригадали,

Що десь є кіт Макар.
І майже з того світу,
Ковтаючи намул,
Устигли прохрипіти:
— Макаре! Караул!!!
Прийди на допомогу,
Рятуй скоріше нас!
Ми ж митимем, їй-богу,
Обличчя, руки й ноги
На день по двадцять раз!
Ловить не хочем гав ми
Й віднині будем скрізь
Себе поводить гарно!
Макаре, озовись!!!

А кіт під віттям дички
З бандурою сидів
І пісню про Марічку
Тихенько муркотів.
Зачувши крики дурнів,
Що линули з ріки,
Макар поклав бандуру
І кинувсь навпрошки.
Устиг добігти вчасно
Через кущі й горби
І витягнув нещасних
Із річки за чуби!..

А вже як власноручно
Одкачував їх кіт:
Робив дихання штучне
Та інше все, що слід;
І як вода лилася
Три дні із трьох ротів,
Що річка піднялася
І вийшла з берегів.

Про все те напослідок
Хай розповість Макар —
Найголовніший свідок
І мудрий куховар.

Іван НЕМИРОВИЧ

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

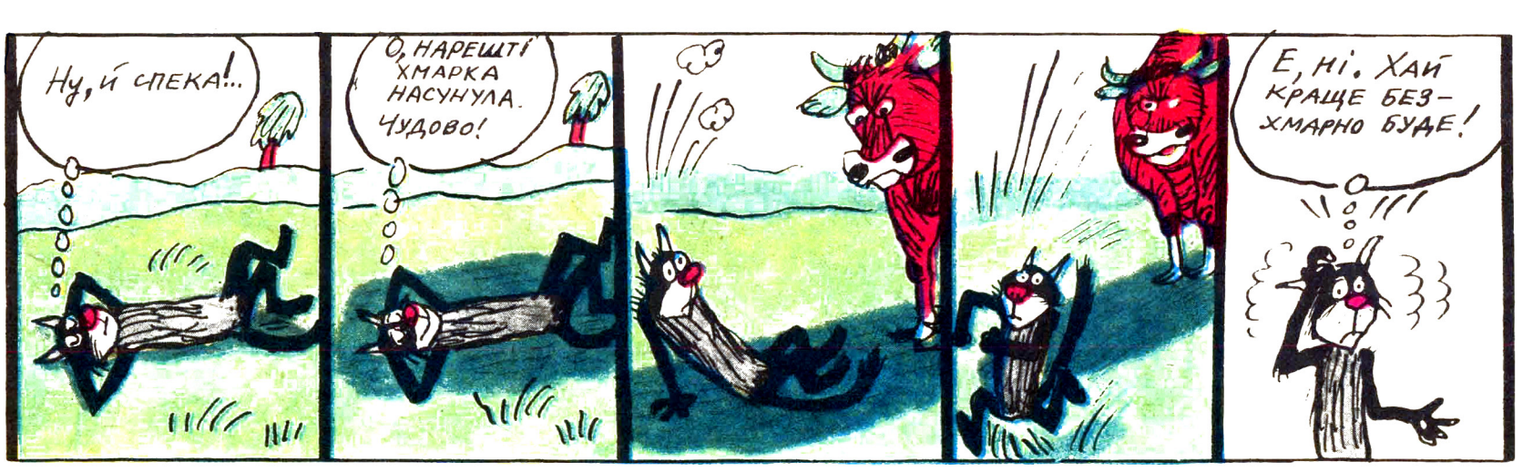

ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

Людці, у яких душа од радощів вигуцує, коли в сусіда хата горить, не належать, як відомо, до тих, перед ким у шанобі шапку здіймають, а наслідувати їх — не вважається за правило гарного тону.

Коли на нас непередбачене лихо впало, представники того племені прожогом на світ білий новискакували. Не забарилися й послідовники. Плюнувши на елементарну порядність та совість людську, заповзялися вони на атомному чорнобильському жару руки гріти та каламутну юшку варити, розраховуючи на густий політичний навар. У Сполучених Штатах Америки, а вслід за нею і в інших західних краях — особливо в Англії та ФРН — рейвах зняли, аби так використати біду чорнобильську, щоб чорну тінь на нас кинути. Як саме це робилося, на що саме напиралося,— навряд чи й нагадувати варто: про це чимало писалося та й говорилося.

Брехня швидко біжить, тим паче, коли її ще й підхльостують, та ноги у неї, як відомо, короткі — раніш чи пізніш правда наздоганяє її та бере за загривок. Через якийсь час на Заході дехто заговорив, що, мовляв, журналісти в запалі конкурентної гонки дещо перескочили межу. Але вдалися до такого тихенького рачкування назад не тільки тому і не просто тому, що під натиском правди захекана брехня язика висолопила — вони знають, чим і як ту брехню можна підбадьорити. Ні, скидається й на те, що в антирадянському пориві кухарі нечистого пропагандистського варива пересолили — так настрахопудили західне поспільство, що воно забагло пильніше навколо себе розглянутися, а, розглянувшись, чимало чого повчального побачило.

Для декого це й до того, щоправда, ясно було; а в декого тільки тепер ув очах прояснилося.

Ось кілька таких поглядів зблизька.

Без коментарів.

* * *

«Уряд Сполучених Штатів не покрив себе славою у справі з подіями в Чорнобилі».

Американський
журнал «Прогрессів»

* * *

«Аварія на радянській атомній електростанції продемонструвала глупоту нашої преси».

Із листа
жителя Чікаго
Френка ДРЕЙЗАНА
до газети
«Чікаго трібюн»

* * *

«Обурений позицією багатьох своїх колег, які намагаються використати цей інцидент для розпалювання ненависті до вашої країни. Замість того, щоб поспівчувати нашим українським братам і сестрам, вони зловтішаються і розповсюджують усілякі небилиці».

Мортон ДАУНІ,
ведучий чікагської
радіостанції
«Дабл-ю-ем-ей-к'ю».

* * *

«У деяких відношеннях американські реактори небезпечніші од радянських».

Марвін РЕЗНІКОФФ,
американський
учений-атомник.

* * *

«З 1945 року з Ганфордського реактора в навколишнє середовище йде великий викид радіації. Чимала доля її потрапила на сусідні сільськогосподарські угіддя... США галасливо вимагають від Радянського Союзу подробиць того, що сталося в Чорнобилі. А між тим жителі округу Франклін у штаті Вашінгтон усе ще чекають від свого уряду повного звіту про те, що ж сталося у них по сусідству».

Із репортажу
телекомпанії Ей-бі-сі

* * *

З 1979 року на американських атомних електричних станціях сталося близько 20 тисяч різного характеру аварій, неполадок і випадків несправностей. Небезпечні інциденти на американських АЕС мали місце практично кожного дня. За даними на 1985 рік, на кожній АЕС у США в середньому щороку було по 33 інциденти, з яких багато — досить серйозні.

За даними американської
громадської організації
«Паблік сітізен»

* * *

«Похибки в діяльності ядерних реакторів у нас звичайна справа, а серйозні неполадки — не рідкість. Абсолютно безпечних реакторів нема і в ФРН».

Західнонімецький
журнал «Штерн».

* * *

Лише 1984 року на АЕС Федеративної Республіки Німеччина зареєстровано 149 найрізноманітніших «інцидентів». (Аварії на АЕС Федеративної Республіки, які мали місце раніш,— засекречені. — Ред.)

За даними реєстру
кельнського «Товариства
по безпеці реакторів»

* * *

«Офіційні особи головного управління електропостачання цілий місяць приховували від публіки вибух, який стався на атомній електростанції «Дангенс» у графстві Кент. Відомості про цей інцидент, у результаті якого 31 березня стався витік радіоактивного газу, не були обнародувані, поки «Обсервер» не виявила цього і не зажадала пояснень».

Із статті Джеффрі ЛІНА «Британія утаїла ядерний вибух», опублікованої 4 травня ц. р. англійським тижневиком «Обсервер».

* * *

«Якби інцидент, подібний до чорнобильського, стався у Великобританії, наш уряд ні в якому разі не зміг би справитися з необхідною евакуацією населення і здійснити надзвичайні заходи».

Із листа жительки
Лондона Анджели МАККІ
до газети «Санді телеграф».

* * *

«Якби на місці радянських спеціалістів були офіційні особи США, відповідальні за планування дій при незвичайних обставинах, то десятки тисяч людей, оперативно евакуйованих із 30-кілометрової зони навколо АЕС, цілком можливо усе ще залишалися б там».

Алан НОДЖІ,
американський експерт
із питань навколишнього
середовища.

І сміх, і гріх

УЖЕ Й ТАКЕ Є...

У США людину можуть пограбувати на вулиці серед білого дня. І це нікого не здивує — звичайна ж бо річ! Але щоб пограбували й саму вулицю,— такого, здається, донедавна ще не було.

Та от у Філадельфії один 36-річний спритник постав перед судом якраз за «пограбування вулиці». Серед того ж таки білого дня він виколупав із вуличного покриття одного з передмість 16000 бетонних плит, і, поки власті отямилися, встиг по одному долару за штуку продати 12000 із них власникам приватних будинків.

А отямилися власті лише після того як один із жителів поцікавився в мерії, коли буде закінчено ремонт вулиці.

КРАСНОМОВНА АРИФМЕТИКА

Республіка Гаїті — країна нужденна. А для Сполучених Штатів — це не такий-то й далекий світ: із Флоріди, наприклад, за дві години літаком перепурхнеш. Та й морем добратися — не проблема. Тож кмітливі американські бізнесмени вбачають прямий сенс у тому, щоб розміщувати на Гаїті свої підприємства. Особливо їх приваблює те, що робоча сила там дуже дешева. Робочий день на тамтешніх американських підприємствах триває дванадцять годин, тобто 720 хвилин. З них робітник-гаїтянин, якщо зважити на його заробіток, працює на себе рівно шість хвилин. Решту 714 хвилин він трудиться на американського «благодійника-роботодавця».

ПЕРЕДИХНУТИ ХОЧЕТЬСЯ...

Ділові американці завжди поспішають. Та, як відомо, дія викликає протидію, і скажений темп життя у США спричинився до того, що там з'явився »Клуб любителів повільності».

Об'єднує він уже понад півмільйона чоловік. Члени клубу керуються двома гаслами-правилами: «Не поспішай!» і «Не роби сьогодні того, що можна з успіхом зробити завтра». Вони рішуче не визнають експрес-їдалень, а своєчасну сплату клубних членських внесків вважають за непристойність.

Ось у таку своєрідну форму вилилася психологічна реакція людей, які втомилися від «американського способу життя».

ДАІ — 50

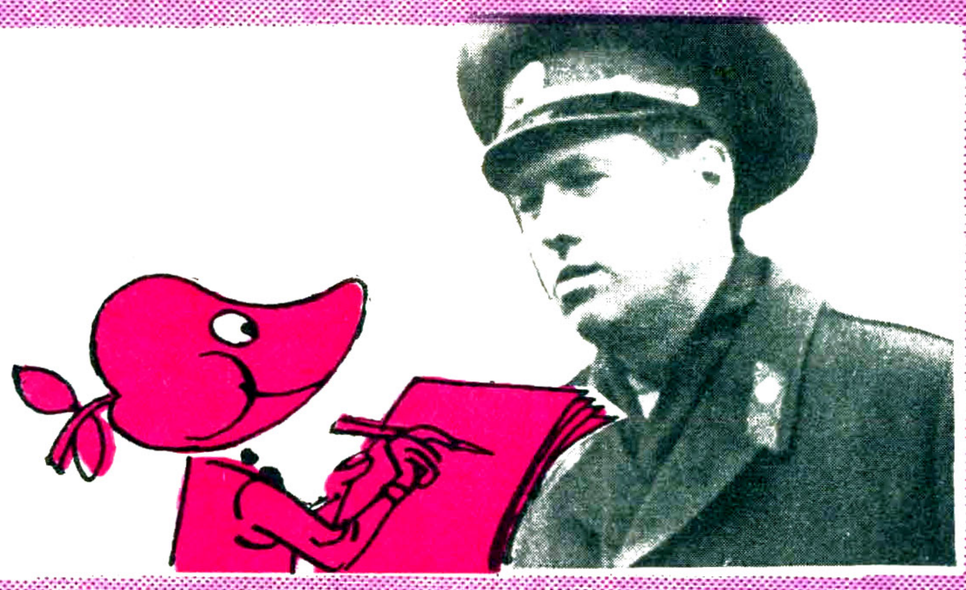

Як пішохід, Перець глибоко поважає рідну державтоінспекцію, яка невтомно втілює в життя крилату фразу про те, що пішоходів треба любити.

Сівши за кермо свого перчанського автомобіля, він починає поважати її ще більше, оскільки усвідомлює, що могло б творитися на шляхах і перехрестях, якби там не несли свою нелегку службу державтоінспектори.

А коли йдеться про боротьбу з різними неподобствами на автотранспорті — приписками, порожніми рейсами, «лівацтвом» і тому подібними,— то Перець сміливо називає працівників державтоінспекції своїми колегами. Бо саме завдяки спільним зусиллям регулярно з'являється на перчанських сторінках рубрика «Злізайте — приїхали», під якою друкуються матеріали — результати спільних кореспондентсько-автоінспекторських рейдів.

Тому-то Перець ні в якому разі не міг залишити непоміченою круглу дату в літописі добрих справ державтоінспекції — 50-річчя з дня її створення. Привітавши головного державтоінспектора республіки — начальника Управління ДАІ Міністерства внутрішніх справ УРСР Б. П. Масловського з професійним ювілеєм, Перець попросив Бориса Петровича відповісти на кілька запитань і тут же одержав згоду.

— Як відомо, знаменита фраза Ільфа й Петрова пролунала зі сторінок роману «Золоте теля» значно пізніше, ніж міськими вулицями прогуркотів перший автомобіль, але на десятиліття раніше, ніж відбулося офіційне народження державтоінспекції. Отже, безпосередньо ДАІ вона, так би мовити, не була адресована...

— Ні, чому ж. Транспорт ніколи не залишався бездоглядним. Чи, точніше, безконтрольним. А з початком суцільної автомобілізації виникла потреба у спеціальній службі, яка б любила і оберігала не тільки пішоходів, а й водіїв. Бо, скажімо, на сьогоднішній день поділ жителів наших міст і сіл на ці дві категорії досить умовний. Кількість так званих чистих пішоходів, себто людей, котрі, якщо і їздять, то тільки в якості пасажирів, різко скоротилася. Нині на кожну душу населення припадає по кілька десятків кінських сил, з допомогою яких перевозяться народногосподарські вантажі. Керує цими кінськими силами багатотисячне плем'я шоферів-професіоналів. Додайте до цього ще армаду автомотолюбителів, яка також множиться з кожним днем. Назву для порівняння дві цифри. У 1965 році в республіці налічувалося майже двісті тисяч автомобілів у власному користуванні, а в минулому році — у тринадцять разів більше. Всю цю масу, юридичною мовою висловлюючись, «джерел підвищеної небезпеки» треба утримувати в межах правил, щоб автомобілізація справді не стала бичем цивілізації.

Тому-то й таке широке коло обов'язків державтоінспекції. Тут і щорічні технічні огляди автомототранспорту, і прийом екзаменів на право керування транспортними засобами, і контроль за станом доріг та вулиць, і, звичайно ж, контроль за дотриманням правил дорожнього руху як пішоходами, так і водіями.

— В уяві багатьох образ автоінспектора асоціюється, як правило із смугастим жезлом. Однак на озброєнні державтоінспекції є й інші технічні засоби.

— Звичайно. Це, передусім, відомі всім водіям радари — електронні прилади для контролю за додержанням швидкості. Широко впроваджуються «мислячі» світлофори — складні системи організації руху з використанням ЕОМ. У дорожне полотно вмонтовуються спеціальні датчики, які визначають інтенсивність руху, кількість автомобілів, які під'їхали до перехрестя, потім передають ці дані електронно-обчислювальній машині, а вже вона підбирає відповідний режим роботи світлофора.

Постійно ведеться повітряне патрулювання на вертольотах, оскільки зверху, як у відомій пісні співається, «видно все».

Є ще багато інших технічних засобів контролю за дотриманням правил руху на шляхах та вулицях. Перелічувати всі немає потреби. Дисциплінованим водіям знати про них ні до чого, а хуліганам за кермом — тим паче. Може, зайвий раз подумають, перш ніж тиснути «на газ».

— Любителям хильнути «на дорогу» дуже не подобається мати справу з «трубочками», з допомогою яких автоінспектори визначають, хто чим дихає...

— Нам, до речі, також. Бо вони дають лише приблизне уявлення про те, наскільки подібний любитель «надихався». Можу їх порадувати: наша служба одержує портативні прилади, які точно і до того ж, так би мовити, не відходячи від каси, показують, скільки і коли випито.

— А з ким і де — прилад, бува, не показує!

— Ну, це нехай з'ясовують дружини, коли чоловіки повертаються додому без «прав».

— Серед певної частини водіїв уперто побутує думка, що кожному автоінспекторові доводиться якийсь план по штрафах і «дірках» у талонах...

— Ця живуча думка відома і нам. Звичайно, це вигадка. Головним критерієм оцінки роботи автоінспектора є стан аварійності на закріпленій за ним дільниці. Менше аварій — краща робота.

Разом з тим, зрозуміло, що безаварійності неможливо досягти самими умовляннями. Річ у тім, що, на мою думку, за кермом якнайповніше проявляється характер людини. У, так би мовити, пішому строю дехто може справляти вихованого і чемного, зате куди й дівається ця чемність, як тільки людина осідлає «джерело підвищеної небезпеки». Для неї нічого не варто загнати новачка на узбіччя, перетнути суцільну осьову лінію, «розіпхнути» всіх перед світлофором і так далі. Ось до таких любителів промчати «з вітерцем», «під мухою», нахаб за кермом наші працівники справді ставляться з усією принциповістю, виходячи з того, що будь-яке порушення, небезпечне для оточення, повинне бути покаране з усією суворістю. І ми цього від них вимагаємо. Водночас і застерігаємо від стрижки під одну гребінку всіх водіїв. Зрештою, й нову, якщо можна так сказати, шкалу штрафів запроваджено для того, щоб, з одного боку, дати можливість автоінспектору проявити індивідуальний підхід до порушника, а з іншого — відчутніше вдарити злісного порушника карбованцем.

— Як Ви ставитеся до поширеної серед водіїв «солідарності» — «підморгування» фарами: мовляв, обережно, попереду автоінспектор!

— Нехай підморгують. Я навіть закликав би тих, хто поважає і любить порядок на шляхах і вулицях, частіше «підморгувати» тим, хто вважає, що правила не для них писані. Заради профілактики. Попереджений не знає, де на нього чатує можлива неприємність, «бачить» автоінспекцію у кожній автомашині, що стоїть на узбіччі або біля тротуару, і доки «бачить», доти демонструє виняткову повагу до правил.

— Ваша заповітна мрія...

— Щоб якомога скоріше настав той час, коли всі без винятку пішоходи і водії дотримуватимуться правил не за страх, а за совість. Бо якось воно парадоксально виходить: ми змушені агітувати, умовляти, переконувати людей... берегти власне здоров'я, а то й життя.

— На ювілеях прийнято називати кращих...

— О, якби ми вирішили назвати всіх кращих, наша розмова надовго затягнулася б. Хотів би зупинитися на недавній події, що глибоко хвилює всіх нас, і під час якої державтоінспекція, на мою думку, склала екзамен на «відмінно». Маю на увазі аварію на Чорнобильській АЕС і ліквідацію її наслідків. Завдяки чітким діям працівників державтоінспекції організовано було вивезено населення з небезпечних зон: більше тисячі автобусів пройшли визначеними маршрутами без будь-яких ускладнень. Так само чітко організовано рух транспорту, який бере участь у аварійних роботах. Всілякої похвали заслуговують дії заступника начальника Управління ДАІ Міністерства внутрішніх справ УРСР О. Я. Фоменка, інспектора дорожньо-патрульної служби Одеської облдержавтоінспекції старшини О. В. Рагуліна, його колег з Харкова і Кіровограда П. І. Шевченка та М. І. Ющика, командира взводу Черкаської облдержавтоінспекції, старшого лейтенанта Б. В. Любарського та багатьох багатьох інших.

А взагалі-то, зустрічаючи свій ювілей, ми більше думаємо і говоримо не про те, що зроблено, а про те, що треба зробити.

— Що ж, бажаю Вам успіхів від щирого серця.

Інтерв'ю записав
В. БОНДАРЕНКО.

Зустрічі край дороги

ЗДИВУВАННЯ

Автоінспектор затримує автомобілістку за порушення правил дорожнього руху:

— Прошу пред'явити посвідчення на право водіння автомобіля.

— Звідки я вам візьму посвідчення?! Ваш колега забрав його вже місяць тому.

НА ЕКЗАМЕНІ

Автоінспектор питає одного чоловіка, який прийшов складати екзамен на права водія:

— Ваш автомобіль через технічні несправності зупинився на залізничному переїзді. Що ви будете робити?

— Сигналити...

— Як? — запитує автоінспектор.

— А так, жалібно-жалібно...

НЕ ПОМІТИЛА

Міліціонер звертається до жінки, що перейшла вулицю на червоний сигнал світлофора:

— Чому ви порушуєте правила вуличного руху?

— Та я... не помітила...

— Чого ви не помітили?

— Та вас же і не помітила.

ПАМ'ЯТЛИВИЙ

Прийшов чоловік скаржитись в автоінспекцію.

— Я переходив вулицю, і мене мало не збила машина. Та ще шофер вийшов і вдарив чоботом.

— А ви номер запам'ятали?

— Аякже! Сорок п'ятий, ще й мідними цвяшками підбитий.

ЗАТЯЖНА НЕДУГА

Хоч і кажуть, що статистика знає все, проте в жодній із тростянецьких установ, причетних до звітів, інформацій, рапортів і тому подібного, я не зміг навіть з точністю до десятка з'ясувати, скільки разів з уст місцевих керівників злітали фрази про необхідність поліпшення медичного обслуговування трудящих. Достеменно відомо лише, що пік словесної активності на цю тему припадає на 1979 рік. Саме тоді республіканські інстанції виділили кошти, фонди, ліміти і все таке інше для будівництва нової районної лікарні. У рекордно стислі строки їх бралися освоїти Тростянецька госпрозрахункова будівельна дільниця тресту «Сумихіммашбуд».

Правда, бралася з єдиною умовою: що її не смикатимуть на інші об'єкти, оскільки можливості дільниці досить обмежені. Мільйончик-півтора щороку будівельники ще могли осилити, та й то лише при винятково чіткій організації праці. А кошторисна вартість майбутньої цитаделі здоров'я становила понад три мільйони карбованців.

— Не смикатимемо! — запевнили будівельників місцеві керівники. — Зробимо все, щоб за два-три роки боротьба з вірусами, стафілококами та іншою нечистю велася у нових корпусах, які відповідають усім вимогам сучасної медичної науки.

Та ледь із землі виткнувся підмурівок першого корпусу, як обіцянки начисто вивітрилися з пам'яті тих же керівників. Виявилося, що в райцентрі є ще чимало об'єктів, не менш першочергових, ніж лікарня. А тому робітників з буддільниці можна було бачити скрізь, тільки не на території майбутнього медичного комплексу. Тож за перший рік госпрозрахункова дільниця спромоглася освоїти лише половину з п'ятисот тисяч карбованців. Наступного — стільки ж. Нового наступного — ще менше... Рожева перспектива істотно поблідла.

І ось тепер, коли від початку будівництва минуло вісім років, серед фруктового саду, відданого під лікарню, стирчать голі корпуси. Враження, треба сказати, не з приємних, оскільки мурували їх, як видно, не на віки. Дещо вже валиться, дещо повалилося. Хоч бери та починай будівництво спочатку.

Але починати ніяк. Бо і генпідрядчик — згадана госпрозрахункова дільниця, і замовник — управління капітального будівництва Сумського облвиконкому — якось прогледіли ту обставину, що до нової лікарні не пасують старі міські очисні споруди і треба будувати нові. Коли ж впоралися з ними, несподівано виявилося, що до новобудови не підведено ніяких інших комунікацій — газу, води, електрики...

А тим часом у старій лікарні хворі не стільки лікуються, скільки скаржаться. На відсутність елементарних умов, не кажучи вже про успішну боротьбу з різними болячками. І це у той час, коли на лікарнянських складах уже котрий рік припадає пилом усе необхідне для цього — нове устаткування, нові комплекти білизни, нові меблі, нові кухонні плити, на яких можна готувати найрізноманітніші дієтичні страви...

І головний лікар району О. В. Калінінський, оглядаючи мало не щодня це багатство, не може втриматися, щоб не помріяти. А мрія у нього така: щоб завітали до нього одного розпречудового дня начальник будівельної дільниці М. М. Душенко та начальник управління капітального будівництва облвиконкому А. О. Єпифанов. А він би їх під якимнебудь приводом — на тиждень в одну з палат старої лікарні. Головлікар упевнений, що подібні лікарські процедури вельми продуктивно вплинули б на хід будівництва.

Особисто ж я не дуже в це вірю. Проти недуги, яка вже, на мою думку, спіткала причетних до будівництва лікарні товаришів, медицина безсила. Бо ще не винайдено якихось препаратів проти байдужості.

А жаль...

Ю. ІЩЕНКО,
спец. кор. Перця.

Сумська область.

ГОСТИННИЙ ВОВК

Він Баранця
Запрошував у гості:
— Заходь, голубчику,
Зіграємо у кості!

Володимир ХРИСТОВИЙ.
м. Горлівка.

Народні усмішки

ПОЯСНИВ

— Чого це, Іване, наш завгосп, коли виступає на зборах, завжди дивиться вгору? — запитав Петро.

— Бо він так бреше, що соромно поглянути людям у вічі! — відповів Іван.

Повідомив В. ФЕДОРЕНКО.
м. Харків.

НА РИБОЛОВЛІ

Зустрілися двоє давніх приятелів.

— Ну що, Петре, ти все на рибі цілими днями пропадаєш?

— Та де там. Тепер я уже працюю, а на рибу ходжу тільки по вихідних.

— Ну і що, ловиться?

— Вчора оце сто штук спіймав.

— То як же ти ніс додому ту рибу?

— А в півлітровій банці...

Повідомив Ф. КОЦЮБА.
м. Артемівськ
Донецької області.

ДУЖЕ ПРОСТО

Запитують сусіди чотирирічну Оленку:

— Як ти розрізняєш своїх братів-близнюків?

— А дуже просто: у них різні імена,— відповідає Оленка,— одного звуть Петриком, а другого Миколкою.

Повідомив В. КАПУСТЯН.
м. Запоріжжя.

ПОРАДИЛА

В одній сім'ї була лінива дочка. Батько взяв мітлу і почав мести подвір'я, а мати каже:

— Невже тобі нема чим займатися, давай я підмету.

А батько мовить:

— У тебе своєї роботи нескінченний край, іди роби своє.

Батьки гадали, що дочка почує й заходиться господарювати. Своєю суперечкою батько і мати тільки роздратували дочку. Та вийшла і порадила:

— Ото зняли галас!.. Ви краще зробіть так: один день хай батько підмітає, а на другий день — ви, мамо!.. І буде порядок.

Повідомив С. МЕЛАШЕНКО.
м. Гола Пристань
Херсонської області.

ЧОГО ВСТАВАТИ!

— Вставай, Сашко,— будить батько сина-першокласника,— пора вже.

— А чого вставати? — питає син спросоння.

— До школи пора, гризти граніт науки,— відповідає, жартуючи, батько.

— А чим я його гризтиму? — каже серйозно син. — У мене вчора ще один зуб випав...

Повідомив І. МУЗИЧУК.
м. Ровно.

БЕЗ ЧАРКИ

Лагодить майстер телевізор і бубонить:

— Тут без чарки нічого не розбереш...

Хазяйка приносить порожню чарку і каже:

— Ось візьміть... Тільки не знаю, що ви нею тут будете робити?

Повідомив М. АНДРУШКО.
смт Ланчин
Надвірнянського району
Івано-Франківської області.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

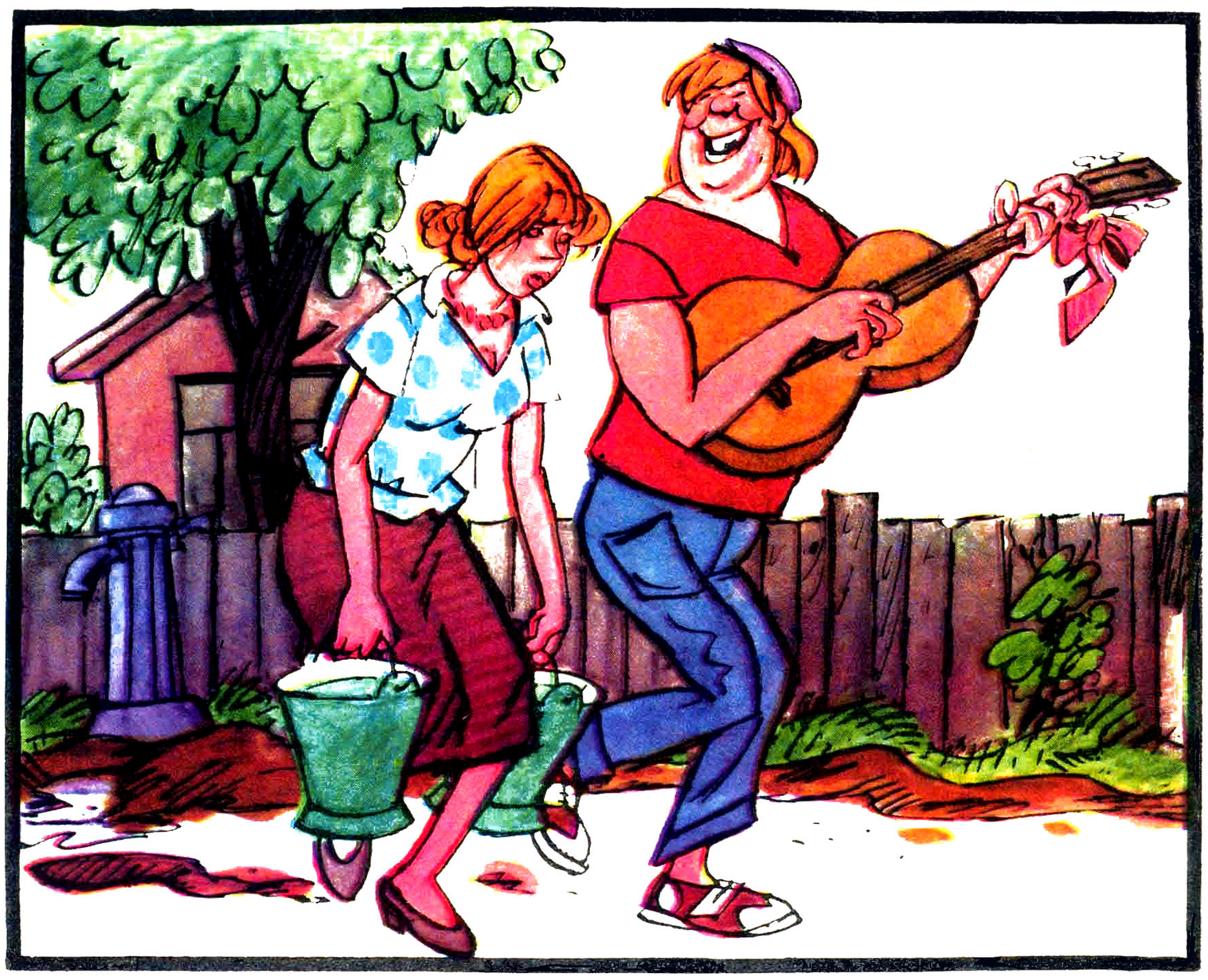

— Люблю дивитися, як ти ідеш по воду!

Мал. О. КОНОВАЛЕНКА

— Об'єкт будемо здавати у дві черги. В першу — здамо пляшки!

Мал. Л. ТЕЛЯТНИКОВА

— Пий до дна!

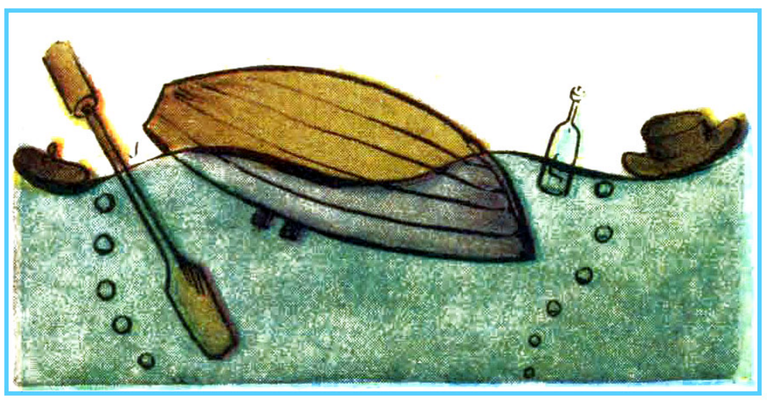

.....

Мал. В. БОЛБУНОВА

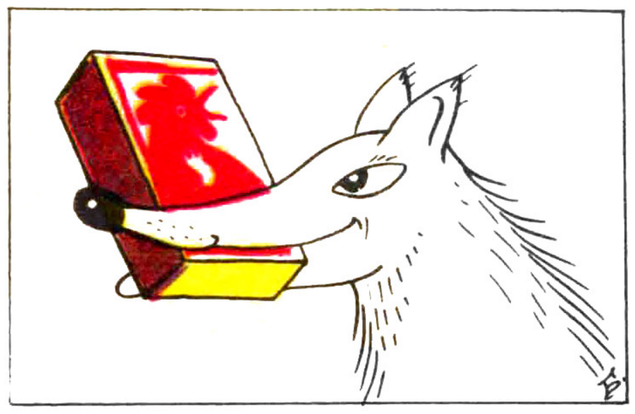

Без слів.

Мал. О. КОНОВАЛЕНКА

Без слів.

Мал. А. КОНОНЕНКА

Без слів.

Мал. Р. ДРУКМАН

— Ти глянь, «кубик-рубик» пішов!

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

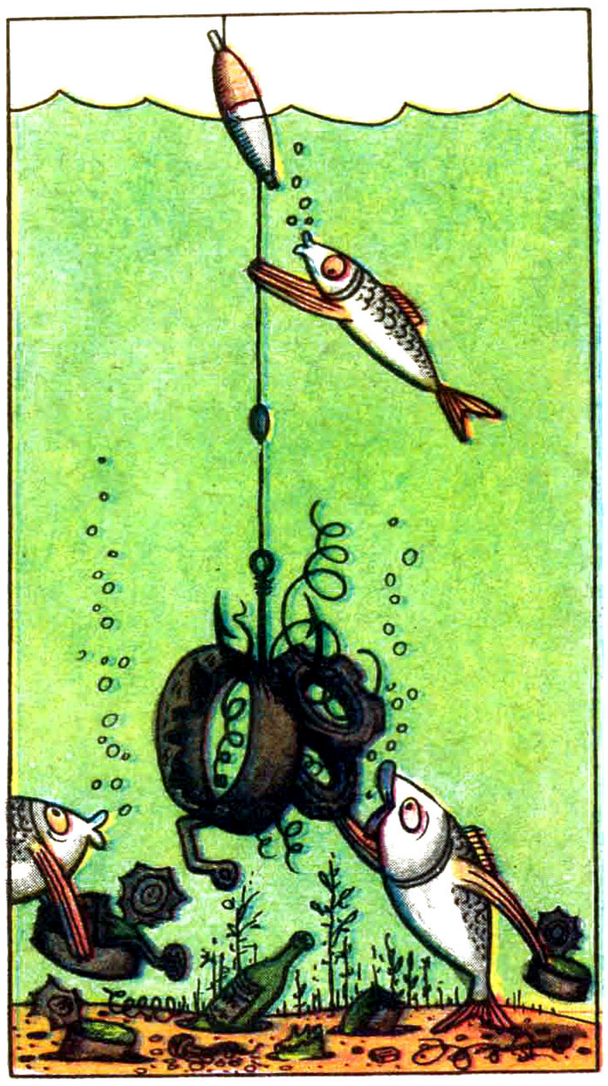

— Віра!

Друже Перче!

Прочитали ми в «Черкаській правді» оголошення про те, які казкові багатства пропонує колгоспам і населенню області Черкаський міжрайонний госпрозрахунковий магазин-склад, і тут же спорядили в дорогу нашого завгоспа. З чековою книжкою. Річ у тім, що, судячи з об'яви, магазин-склад був завалений стандартними збірними будинками, а нам вони до зарізу потрібні.

Та завгоспа чекало глибоке розчарування. Виявляється, будиночки продаються лише за готівку.

— Хочете — беріть за безготівковим розрахунком відра,— запропонували йому працівники магазину,— та й то — не просто так, а разом з мішками. Мішки, правда, трохи підгнили, але з чотирьох один зшити можна.

Я хотів закінчити свого листа запитанням: «Яка ж ціна подібним оголошенням?», але подумав, що ціна таки ж є. За нього, як і за кожне подібне оголошення в газеті, заплатили. Та не зі своєї кишені.

М. ЖИЛА,
головний бухгалтер колгоспу
«Шлях до комунізму»
Драбівського району Черкаської області.

Кажуть, що фізична праця загартовує. Як ти думаєш, чи не корисно було б погартуватися нашому колгоспному головному інженерові Миколі Володимировичу Переяславському поряд з нами, скотарями молочнотоварної ферми № 1? Щоб і він, як ми, вручну потягав воду телятам? Робота, скажемо тобі, не з легеньких: поки натягаєш того корму через весь корпус корзиною, а води — коритом,— очі на лоба вилазять.

А техніка ж, сказано, повинна полегшувати ручну працю, чи не так? Саме за це ж наш Микола Володимирович і зарплату одержує. І немаленьку притому. Оскільки ж налагодити роботу кормових транспортерів та інших механізмів він не в спромозі, то нехай хоч прийде та чуба разом з нами погріє. Усе ж яка-не-яка поміч! А то ми, правду кажучи, вже й забули, який-то він, наш головний інженер, на вигляд.

М. ЛЕПЕХА, А. НІКІТІНА,
В. САГАЙДАК, В. САМОЙЛЕНКО, В. ГРИЩУК —
скотарі колгоспу «Правда».
Межівський район
Дніпропетровської області.

Звертаюся до тебе у такій справі. Ми вирішили зайнятися любительським розведенням риби. Для цього є всі умови. Після кожного дощу підвали наших будинків і погреби сантиметрів на шістдесят-сімдесят заливає вода. Оскільки на Закарпатті дощі йдуть часто, вода практично не вибуває.

Мусимо уточнити, що це наше рішення вимушене. Протягом кількох років ми пишемо у міські організації листи з проханням прокласти на вулиці зливну каналізацію, однак безрезультатно. Отож і надумали, що хоч рибу до свого столу матимемо, якщо в підвалах ніяких продуктів не можна зберігати.

От тільки не знаємо, де мальків дістати. Може, ти, Перче, замовиш за нас словечко перед завідуючим міськкомунгоспом товаришем Павлишинцем: якщо очолюваній ним установі прокласти каналізацію не під силу, то нехай він хоч на карасиків та коропців десь розживеться.

ЖИТЕЛІ
вулиці Коперніка.
м. Мукачеве
Закарпатської області.

ПЕРЦЕВІ ВІДПОВІДАЮТЬ

◆ У № 3 журналу в розділі «Об'яви, оголошення» було вміщено замітку про те, як адміністрація Хлистунівського щебеневого заводу (Черкаська область) вже другий рік на словах обіцяє жителям села Хлистунівки збудувати пилоутримні фільтри, а на ділі досі ще навіть пальцем не поворухнула.

Після виступу Перця секретар Городищенського райкому Компартії України О. Москаленко повідомив, що замітку було обговорено на розширеному засіданні партійного бюро та профспілкового комітету заводу. Щоб припинити забруднення повітря, виділено необхідні кошти та затверджено відповідні заходи. Крім того, вже збудовано і введено в дію насосну станцію технічної води, водонапірну башту, стічну каналізацію дробильно-сортувального цеху, повітропроводи та інше.

◆ «Або-або...» — так називалася замітка (№ 5 журналу), в якій йшлося про те, що жителям села Гірського (Косівський район) завезли у балонах такий газ, на якому ні борщу, ні каші не звариш, бо газ цей... не горить.

Начальник виробничого об'єднання «Івано-Франківськгаз» В. І. Воржеїнов повідомив редакції, що справді Надвірнянський нафтопереробний завод відвантажив чималеньку таки партію балонів з нестандартним (а, точніше, бракованим) газом. Завод свою провину визнав і неякісні балони замінив.

◆ В одному з листів до Перця повідомлялося, що житель вулиці Нижньої, що у місті Цюрупинську (Херсонщина), Панарин А. А. вже не перший рік краде електроенергію. З цим листом редакція звернулася до Цюрупинського районного комітету народного контролю.

Як повідомив голова комітету О. І. Скоробогатько, при перевірці листа факти підтвердились. За порушення правил користування електроенергією рішенням енергонадзору Панарину А. А. зроблено перерахунок за три роки на суму 902 крб.

◆ Завідуючу клубом села Дмитрівка (Полтавщина) Скрипку К. М. частіше можна побачити вдома, ніж у клубі. Вона це пояснює дуже просто: мовляв, живе далеко від клубу, і їй набридає ходити туди та назад. Це дивне пояснення аж ніяк не влаштовувало молодь села. От про це й написала вона до редакції.

Заступник голови Оржицького райвиконкому І. П. Бибик повідомив Перцю, що при перевірці факти підтвердились і Скрипку К. М. з посади зав. клубом звільнено.

◆ Про те, що голова колгоспу імені Щорса (Кіровоградщина) Хорунжий І. А. з'явився на партійні збори колгоспу добряче напідпитку повідомлялося у листі до Перця.

Секретар Бобринецького райкому Компартії України А. Тарасенко повідомив редакції, що за появу на партійних зборах в нетверезому стані Хорунжому І. А. оголошено сувору догану.

Теми до номера продумали В. Харитонов, А. Василенко, А. Помазков, О. Чорногуз, О. Коноваленко, В. Балбунов, В. Губін, В. Бондаренко.

ПЕРЧАНСЬКИЙ ТЕЛЕВІЗОР

Добридень, шановні телеглядачі!

Перш ніж привернути Вашу пильну увагу до об'єкту нашої сьогоднішньої передачі, хочемо нагадати жартівливий вислів одного із зарубіжних газетярів:

«Якщо собака укусила сенатора — то це ще, добродії, не сенсація. А от як сенатор укусив собаку — ото вже сенсація!»

Узявши собі на озброєння той факт, що в кожному жарті є доля істини, придивіться тепер уважніше до зображення на ваших екранах. Ось вона, сенсація! Досі ми знали, що електроопори служать для того, щоб підтримувати дроти. А тут ось, як бачите,— якраз навпаки: дроти тримають на собі залишки електростовпа.

Безпосередніми авторами цієї оригінальної новинки є працівники Ширяївського району електромереж на Одещині. Втім, добитися такого сенсаційного ефекту їм коштувало небагато зусиль: для цього досить було наплювати на свої обов'язки.

Недовірливих, які самі захочуть побувати на місці події, попереджуємо: якщо ваш зріст перевищує два метри, вам краще туди не соватися. Бо ненароком зачепитесь головою за провислу проводку, яку до того ж замикає від найменшого подуву вітру.

На цьому, товариші,— до побачення. До наступного телебачення!

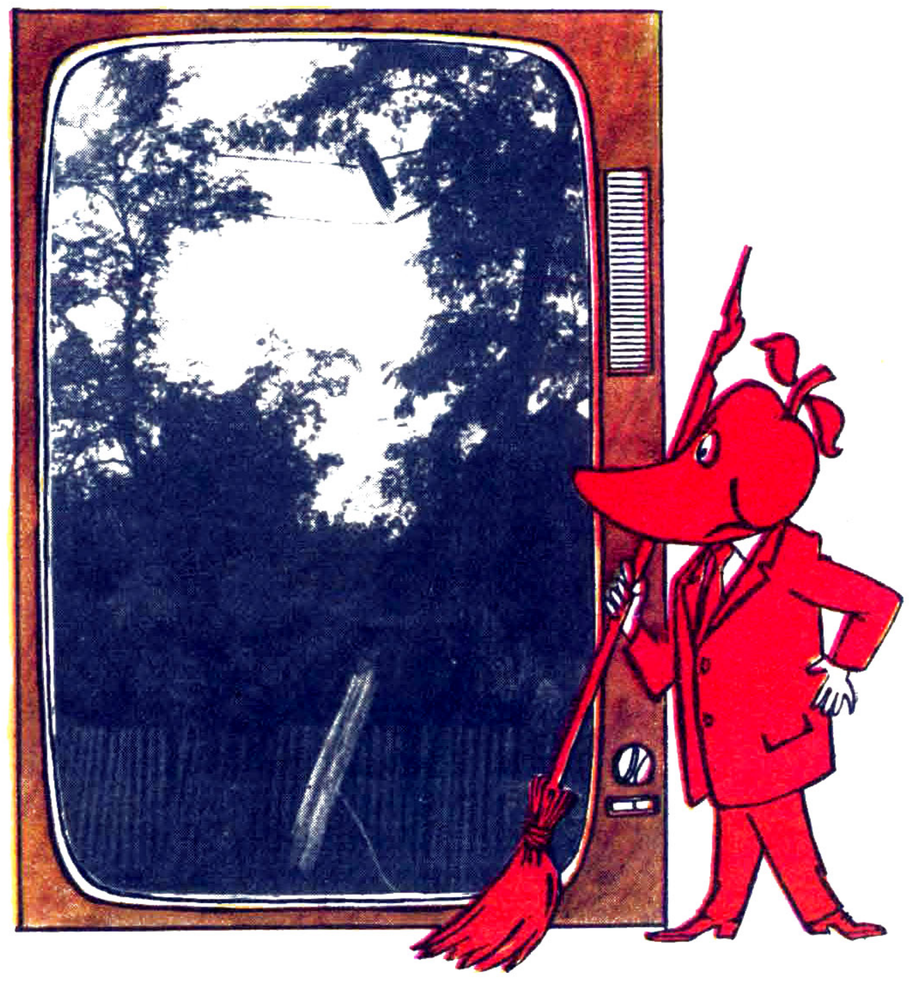

Мал. О. МОНАСТИРСЬКОГО

Без слів.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

Дуже кортіло жити на широку ногу Батюку І. А., Шишкіній Є. К., Миньковичу В. Б., Черненку Ю. І. і Тарасенку С. В. із селища Вугледар Петровського району міста Донецька. Та оскільки їхнє спільне бажання не співпадало з реальними можливостями, то ця тепла компанія вдалася до методів законом заборонених: вони почали, і досить активно, приторговувати дефіцитними медикаментами. У листі, що надійшов до Перця, і розповідалося про цю компанію та її комерцію.

Як повідомив редакції прокурор Петровського району В. А. Іскра, по листу проведено перевірку, і факти повністю підтвердились. По матеріалах перевірки порушено кримінальну справу, і вироком народного суду Батюка І. А. засуджено до 12 років позбавлення волі, а Шишкіну Є. К. — до 9 років позбавлення волі. Миньковича В. Б., Черненка Ю. І. та Тарасенка С. В. також заарештовано, кримінальну справу на них вже закінчено і передано до суду.

«Горілку треба гнати всюди, щоб від неї не було ні слуху, ні духу, ні запаху».

(З виступу на сході).

«У нас ще трапляються випадки, коли порушники дисципліни і громадського порядку позбавляються частково літньої відпустки і премії».

(З доповіді).
Надіслав А. ІЛЬЧУК.

«Требується на квартиру не жонатий паріньок. Цена і прочеє на месце».

(З оголошення).
Надіслав П. ДРАЛО.

«Товариші, ми допустилися помилки, що такого спеціаліста давно не скинули з зоотехніка. Він розвалив наші ферми. Ми з молоком колись стояли перші, а тепер падаємо, доярки від нас тікають. А хто винен, що у нас повишена яловість?»

(З виступу на зборах).
Надіслав Н. НАКОНЕЧНЮК.

«Чоловічі душі на ремонті. Можна користуватися жиночими душами».

(Оголошення в лазні).
Надіслав О. КАПУЛЯК.

Гастроному № 3 срочно требуется грузчик для работы в подполье в винном отделе.

(З оголошення).
Надіслала Т. ПОЛЯКОВА.

«Продаж питтьового одеколону заборонено».

(З об'яви).
Надіслав Г. ШУЛЬГА.

Головний редактор О. ЧОРНОГУЗ.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ (головний художник), Ф. МАКІВЧУК, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

Журнал «Перец» № 13 (1223)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 02.06.86. Підписано до друку 23.06.86. БФ 14124. 70×108/8. Офсетний друк. 2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2345400 прим. Зам. 02814.

ВИДАВНИЦТВО «РАДЯНСЬКА УКРАЇНА» **© Журнал «Перець» 1986 р.** Видається з січня 1927 року. Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції: **252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-82-14, 441-89-37, 441-89-38.**
Адрес редакции: **252047, Киев-47, ул. Петра Нестерова, 4.**
Для телеграм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються. Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393

Мал. М. КАПУСТИ

Дезинформаційний вибух.